

Xəbər
Gömrük rüsumu
azaldıldı:
kərə yağı
ucuzlaşacaq
yazısı səh.13-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 8 noyabr 2017-ci il Çərşənbə № 232 (6846) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Hüquqşünaslar "Məhsul" da etiraz aksiyası təyin etdilər

Nümayəndəlik institutunun ləğvi ilə bağlı hüquqşünaslar, vəkillər və ictimai fəallar ölkə prezidentinə müraciət ünvanlayıb

yazısı səh.6-da

Füzuli Məmmədov haqda öz qardaşının yaydığı iddialara cavab gəldi

yazısı səh.5-də

"Azərvayol" rəsmisi Bakıdakı yeni yol layihələrindən danışdı

yazısı səh.10-da

Deputat İrani işğalçı ilə əlaqələrə son qoymağa çağırdı

yazısı səh.3-də

Ərdoğan-Putin görüşü haqda ilginclik proqnozlar

yazısı səh.12-də

Regionda növbəti İran-ABŞ qarşıdurması

yazısı səh.12-də

Qarabağ üçün ən uğurlu format - unudulmuş "köhnə"

yazısı səh.11-də

Sosialist inqilabı-faciələrin başlanğıcı, yoxsa xilas...

yazısı səh.6-da

Ayropa və Amerika necə "İŞİD-çi yetişdirir" - faktlar

yazısı səh.15-də

Alkoqol və tütün məmulatlarının bahalaşacağı dəqiqləşdi

yazısı səh.13-də

Rusiya-Azərbaycan sərhədində gərginlik: yüzlərlə yük maşını gözləyir

yazısı səh.9-da

İCRA BAŞÇILARI ÜÇÜN KRİTİK SON AY - DEKABRDA KİMLƏR GEDİR?

Prezident İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin geniş müşavirəsində icra başçılarına verdiyi konkret müddət dekabrın 15-də bitir; pambıq yığımında bir neçə rayon geridə qalıb; oliqarxlar da özlərinə yaxın icra başçılarına "qoruna bilməyəcəkləri" barədə xəbərdarlıq edib

musavat.com
Togrul İsmayil

yazısı səh.7-də

"Putin ittifaqı" dağılır - Bakı üçün yeni fürsət

Qazaxıstan və Qırğızıstan liderləri arasında gərginlik, Bişkekin Avrasiya Birliyindən çıxmaq hədəsi qurumun taleyini sual altına qoyub; Azərbaycanın önəmini artıran iki amil...

yazısı səh.9-da

Siyavuş Novruzov:
"Deputatın maası prokurorun məvacibindən azdır"

yazısı səh.13-də

Lələ Şövkətın 66 yaşı - keçmiş müttəfiqləri danışdı

yazısı səh.3-də

Eldar Mahmudov istintaqla anlaşılıb, yoxsa həbsə razılaşıb-rəy

yazısı səh.4-də

Moskvada polis azərbaycanlıların avtosalonlarına basqın etdi

Moskvada azərbaycanlılara məxsus avtomobil satışı salonlarına polis basqın edib. APA-nın verdiyi xəbərə görə, Rusiya Daxili İşlər Nazirliyinin Moskva şəhəri üzrə Baş İdarəsinin iqtisadi cinayətkarlıq və korrupsiyaya qarşı mübarizə şöbəsinin əməkdaşları "Rosqvardiya"nın əməkdaşlarının dəstəyi ilə paytaxtda yerləşən üç avtosalonunda əməliyyat keçiriblər.

Polis tərəfindən saxlanılan avtosalon əməkdaşları dələduzluqda və insanlara 50 milyon rubldan (1,5 milyon manat) çox ziyan vurmaqda şübhəli bilinirlər.

Rusiya DİN-in rəsmi nümayəndəsi Irina Volk avtosalon əməkdaşlarının avtomobil satışı zamanı dələduzluğa yol verdiklərini, internetdə yeni avtomobillərin ucuz qiymətə satışı ilə bağlı elan yerləşdirdiklərini bildirib: "Onlar müştəri ilə alqı-satqı müqaviləsini bağladıqdan sonra sənədləri saxtalaşdıraraq əvvəlcədən qeyd olunan qiyməti daha yüksək göstəriblər. Sonra isə müştərilərə saxtalaşdırılan sənəddə qeyd olunan qiyməti ödəməyi, ya da işlənmiş avtomobil götürməyi təklif ediblər. Belə olan halda müştərilər nəqliyyat vasitəsini əlverişsiz şərtlərlə əlavə 250 min rubl ödəməklə, baha qiymətə almağa məcbur olublar. Vətəndaşlara dəyən zərərin ümumi məbləği 50 milyon rubldan çoxdur".

Rusiya DİN nümayəndəsi avtosalonlarda keçirilən əməliyyat zamanı saxlanılan şəxslərin sayını açıqlamayıb.

Faktla bağlı Rusiya Cinayət Məcəlləsinin dələduzluq maddəsi ilə cinayət işi açılıb, araşdırma aparılır. Saxlanılanlar barəsində məhkəmə artıq həbs-qətimkan tədbiri seçib.

Saytın əldə etdiyi məlumata görə, Rusiya DİN-in əməliyyat keçirdiyi avtosalonların üçü də azərbaycanlılara məxsusdur. Saxlanılanlar arasında azərbaycanlılar da var. Məlumata görə, saxlanılanların əksəriyyəti avtosalon əməkdaşlarıdır. Avtosalonun sahibləri isə qaçaraq gizləniblər.

Bütün Azərbaycan Cahangir Hacıyevə görə borc ödəyir

Cahangir Hacıyev

"Azərbaycanın 2018-ci il dövlət büdcəsinin layihəsində dövlət borcuna xidmətlə bağlı 2,263 mlrd. manat həcmində vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulur ki, bu da 2017-ci ilin analoji proqnozu ilə müqayisədə 37,8% çoxdur".

APA bildirir ki, bunu Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq, Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya, Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə, Aqrar siyasət, İctimai birliklər və dini qurumlar komitələrinin birgə iclasında 2018-ci il üzrə Azərbaycanın dövlət büdcəsinin layihəsinin müzakirəsi zamanı maliyyə naziri Samir Şərifov deyib.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın 2018-ci il dövlət büdcəsi layihəsində dövlət borcuna xidmətlə bağlı 2,263 mlrd. manat həcmində vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulur ki, bu da 2017-ci ilin analoji proqnozu ilə müqayisədə 37,8% çoxdur. Bu artımın da 72%-i (442 mln. manat) Azərbaycan Beynəlxalq Bankının (ABB) sağlamaşdırılması prosesi çərçivəsində dövlətin üzərinə keçmiş xarici kreditör qarşısındakı öhdəliklərin icrasına yönəldilmiş xərclərdir.

S abiq milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudov noyabrın 6-da 5 saat ərzində müstəntiq tərəfindən dindirilib. Sabiq nazir ləğv edilmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) vəzifəli şəxsləri barəsində Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində cinayət işi üzrə ifadə verib.

Bundan əvvəl Baş Prokurorluq E.Mahmudovun əmisi oğlu, faktiki köməkçisi, "qara kassası" olmuş, de-yure isə MTN-in Antiterror Mərkəzinin şöbə rəisinin müavini vəzifəsində işləmiş polkovnik-leytenant Vüqar Mahmudov eyni iş üzrə istintaqa çağırılıb və təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilib. V.Mahmudova dövlət əmlakının mütəşəkkil dəstə tərkibində külli miqdarda mənimsəmə, ayrı-ayrı vətəndaşların əmlakını hədə-qorxu ilə tələb etmə, əməliyyat-axtarış fəaliyyəti haqqında qanunvericiliyin tələblərini kobud surətdə pozma, vəzifə saxtakarlığı, eləcə də tamahkarlıq və şəxsi maraqlarına görə qulluq mövqeyindən sui-istifadə əməllərinə görə ittihamlar elan olunub. Bakı Hərbi Məhkəməsinə aparılaraq barəsində 4 aylıq həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Belə məlumatlar da var ki, keçmiş milli təhlükəsizlik naziri yaxın günlərdə yenidən Baş Prokurorluğa çağırılacaq və ona ittiham elan edəcəklər. Sabiq nazirin əmisi oğlunun təqsirləndirildiyi iş üzrə əsas fiqur olması haqda ifadələrin də olduğu bildirilir.

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşı Eldar Mahmudovun ətrafında baş verən proseslərlə bağlı hüquqşünas Əkrəm Həsənovun fikirlərini öyrənib.

Ə.Həsənov deyib ki, Eldar Mahmudovun müəyyən anlaşıqların fakt və sübutları müəyyən edə bilməməsi ilə izah etmək doğru olmaz. Onun ən yaxın çevrəsinin həbsi təbii ki, istintaqın onu da həbs edə biləcəyini söyləməyə əsas verir. Məsələnin bu tərəfi də var ki, Eldar Mahmudov adi nazirlərdən olmayıb. Onun tutduğu vəzifənin verdiyi imkanlar dövlətin bir çox gizlinlərinə bələd olmasına yol açır. Ola bilər ki, işdən çıxarılsa da, dövlətə əlaqəli bitirmədiyi işlər də olub. 2 il həmin işlərin görülməsi üçün az bir müddət deyil. Ola bilər ki, bu müddətdə onun qurduğu əlaqələr dövlətə lazım olub və ona dəyməyiblər. Bütün dünyada belədir, xüsusi xidmət orqanlarının rəhbərlərinə xüsusi münasibət göstərilir. Cinayət ediblərsə belə, belə orqanların rəhbərlərinə qarşı münasibət bir qədər fərqli olur. Eldar Mahmudovla da əlaqəli işdə istisna deyil ki, belə hallar olub və son 2 ildə gözləmə mövqeyini şərtləndirib. Mümkündür ki, "MTN işi"nin əvvəlində istintaqla müəyyən sövdələşmə olub və hazırkı hərəkətilik də həmin sövdələşməyə uyğundur.

2 il müddətində Eldar Mahmudovun həbs edilməməsinin

zərə alıb sabiq nazirlə kompromisə gəlinib. Mahmudov istintaqa cəlb edilməsinə razılıq verir, şərti iş alır və həbsə düşmədən canını qurtarır. Bir neçə il sonra ona bəraət də verə bilərlər. Ətrafında olmuş, müxtəlif cinayətlərə görə həbsə alınan generallarını, şöbə müdirlərini, yaxın qohumu Vüqar Mahmudovu da 1-2 illik həbs həyatından sonra cəzalarını şərti cəza ilə əvəzləyib bura-

Eldar Mahmudov istintaqla

anlaşıb, yoxsa həbsə

razılaşdı - hüquqşünas danışdı

Əkrəm Həsənov: "Eldar Mahmudovun 2 il sonra istintaqa çağırılması reallıqları nəzərə alıb ortağ bir məxrəcə gəlinməsinə daha çox bənzəyir"

xacaqlar. Bununla da "nə şiş yanacaq, nə kabab".

Ə.Həsənov E.Mahmudovun istintaqla anlaşmasının bəzi təzahürlərinin olduğunu da deyib: "Fikir verdinizsə, Vüqar Mahmudov günahsız olduğunu dedi. Amma barəsindəki 4 aylıq həbs qərarını mübahisələndirmədi. Axı günahsız olan biri barəsində olan həbs qərarını da mübahisələndirməlidir. Azından barəsindəki həbs qərarının ev dustaqlığı, heç yerə getməmək haqda iltizamla əvəzlənməsi üçün apelyasiya şikayəti verməli idi. Nə baş verdi? Vüqar Mahmudov bunu etmədi. Nədir, o, evində oturmaqdansa, həbs yerində oturmağı üstün tutur? Mətbuatda yazılanlara görə, Vüqar Mahmudov Eldar Mahmudovun köməkçisi olmaqla qanunsuz işlər görüb. Demək ki, bu işlərdə Eldar Mahmudovun günahı olmayıb, gülməli olardı. MTN-də illərlə baş verən hadisə və proseslər haqda hələ o dövrlərdə də mətbuatda məlumatlar vardı. Kimsə çıxıb deyə bilməz ki, MTN-də baş verənlərdən Eldar Mahmudovun xəbəri olmayıb. Bunun üçün fantaziya baxımından zəngin biri olmaq lazımdır. Odur ki, Eldar Mahmudovun 2 il sonra istintaqa çağırılması reallıqları nəzərə alıb ortağ bir məxrəcə gəlinməsinə daha çox bənzəyir".

Ə.Həsənov rəsmi qurumların Eldar Mahmudovun istintaqa çağırılması haqda qısa açıqlama ilə işlərini bitmiş hesab etmələrinin də belə bir anlaşmanın təzahürlərindən biri olmasını istisna etməyib.

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Bir müddətdir Azərbaycan mediasında Rusiyada və Avropada fəaliyyət göstərən azərbaycanlı iş adamı, "İntersever" Şirkətlər Qrupunun prezidenti Füzuli Məmmədovla bağlı həqiqətə uyğun olmayan xəbərlər yayılmaqdadır. Aydın görünür ki, məqsəd son dövrlərdə Azərbaycanın işğaldan azad edilən bölgələrinin inkişafı, şəhid və qazi ailələrinə dəstək verilməsi ilə bağlı xeyriyyə layihələri həyata keçirən, eləcə də Avropada geniş diaspora fəaliyyəti ilə məşğul olan iş adamının nüfuzunu zədələməkdir.

"Füzuli Məmmədovun nüfuzu belə iddialarla zəifləməz"

Tanınmış iş adamı haqqında öz qardaşının yaydığı iddialara cavab gəldi

Musavat.com xəbər verir ki, bu işə Füzuli Məmmədovun qardaşı Fərhad Məmmədov da cəlb edilib. Ailənin "zəif bənd"i bir sıra iddialar irəli sürərək "İntersever" in və şirkət rəhbərinin işgüzar nüfuzunu zədələməyə çalışır. Diqqət çəkən odur ki, Fərhad Məmmədov səsləndirdiyi iddialarla bağlı heç bir sübut təqdim etmir. Bütün bunlar söylənlərin əsassız olması ilə bağlı şübhə yaratdığından yaxın günlərdə baş tutan Moskva səfərimizdə Fərhad Məmmədovun keçmiş həyat yoldaşı Fatimə Hüseynova və oğlu Məmməd Məmmədovla görüşüb duruma aydınlıq gətirməyə çalışdıq.

Fatimə Hüseynova da əslən Ordubaddandır. 17 il Fərhad Məmmədovun həyat yoldaşı olub. 6 il öncə rəsmən boşanıblar. Bu nikahdan 3 övladları var. Kiçik qızları 5 yaşlı Melisa atasını görməyib. O, dünyaya gəlməmişdən bir neçə ay öncə atası "yeni həyat"a başladığı üçün ailəsini tərk edib. Fatimə Hüseynova deyir ki, indi ailə Füzuli Məmmədovun himayəsində yaşayır: "Fərhadın Azərbaycan mediasına açıqlamalarını görəndə, açığı, təəccüblənmədim. Çünki 17 il birgə yaşayışımız onu tanımağım üçün yetərli olmuşdu. Fərhad onu lüks həyata qovuşdurur qardaşına sözün bütün mənalarında şər atır. O, hər zaman özü üçün yaşayıb. Bu evdə sanki ayrı bir muxtariyyəti vardı. Fərhad çox zəngin, biz isə ehtiyac içində idik. Övladlarının sağlamlığı belə onu maraqlandırmırdı. Sonra da öyrəndim ki, həyatında başqa qadın var və boşanmaq qərarına gəldim. Uzun müddət boşanmanın da qarşısını aldı. Vəkillərimi pulla almışdı. İndi çox nadir hallarda böyük qızımıza zəng edir. Onun 20 yaş var. Oğlumuz onun bizi yaşatdığı travmalardan sonra atası ilə danışmaqdan imtina edir. 5 yaşlı Melisa isə atasını, ümumiyyətlə, tanımır... İndiyə qədər aliment məsələsini də həll edə bilməmişəm. Çox təəsüf, bu məsələdə Rusiya qanunvericiliyində boşluqlar var. Məhkəmə onu tapa bilmir. Məsələ burasındadır ki, onun faktiki ünvanı bizim yaşadığımız bu mənəzdir. Məhkəmə ona məktub göndərir, məktub bizə gəlir. Bununla bağlı Rusiya prezidentinin saytına şikayət yazandan sonra problemi xüsusi nəzarətə götürüblər. Noyabrın 21-də məhkəməmizdir".

- Siz evli olanda Füzuli Məmmədovla onun münasibətləri necə idi?

- İki doğma qardaşın münasibəti kimi. Füzuli Məmmədov böyük qardaş kimi, hər zaman ona dayaq olub. Onların arasında 10 il yaş fərqi var. Füzuli Məmmədov Azərbaycanı tərk

edib Moskvaya gələndə Fərhad uşaq olub. Sonra o da qardaşının yanına gəlib, himayəsində yaşayıb, işləyib, qardaşına görə hər yerdə onun üçün yaşıl işıq yanırıb. Heç bir çətinlik çəkmədən iri kapitalla biznesə başlayıb. Məsuliyyətsiz hərəkətləri ilə həmin biznesləri iflasa aparıb. Amma Füzuli Məmmədov dəfələrlə onu bataqlıqdan çıxarıb. Bunu ailədə hər kəs bilir - qardaşlar, bacılar, onların övladları... Mən aliment üçün sənədlər toplayanda bəlli oldu ki, onun aylıq gəlirlərini

gərək qalmır, nə lazım olsa əmiləri yoluna qoyur. Biz buna görə ona çox minnətdarıq.

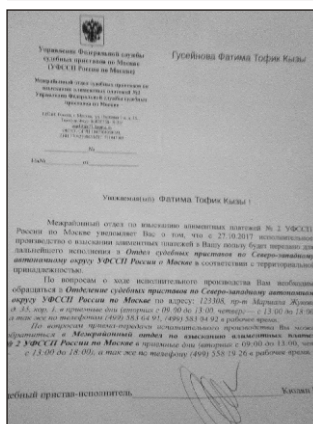
- Sizcə, faktiki olaraq Füzuli Məmmədovun qardaşı olduğu üçün bəlli bir yerdə gələn Fərhad Məmmədovun qardaşına qarşı iddialar irəli sürməsinin arxasında kimlər dayanırlar? Ailə içərisindən biri ola bilərmi?

- Qətiyyətlə. Füzuli Məmmədovun ailədə nüfuzu böyükdür. Çünki çevrəsinə həssas adamdır, heç kimin məhrumiyətdə, çətinlikdə qalmasını istəmir, ça-

Füzuli Məmmədov

Fatimə Hüseynova: "İnanmıram ki, Füzuli müəllimə bu yolla təsir etmək mümkün olsun"

100 min dollar olan dövrləri də olub. Ancaq ailəsi - mən, uşaqlar bu imkanları görməmişik. Gördüyünüz kimi, sadəcə evdə yaşayırdıq, uşaqlar da özlə yox, dövlət məktəblərində oxuyub, hər zaman sıradan həyat sürmüşük. Amma özünə heç zaman xəsislik etmədi - bahalı istirahətlər, bahalı maşınlar, bahalı geyimlər... O, lüks həyatı ilə öyünməyi sevirdi. Fərhad bizdən ayrılıb yeni həyatına başlayandan sonra biz maddi cəhətdən daha rahat yaşamağa başladığımız. Çünki ailəmizi Füzuli Məmmədov himayəsinə aldı. Artıq uşaqların ehtiyacı ilə bağlı uzun-uzadı müzakirələrə

lişir hər kəsə yardım etsin. Onların 5 bacısı var. Heç biri Fərhadla danışırmı. Mənimlə, uşaqlarla isə münasibətləri çox yaxşıdır. Qardaşlarını bizi qoyub getdikləri üçün çox məzəmmət ediblər, amma faydasız olub. Füzuli müəllimin xətrini isə hamı çox istəyir - həssas insan olduğu üçün. Məni onun müsahibəsindən təəccübləndirən Fərhadın digər qardaşlarının Füzuli müəllimlə gərginliyə görə xəstəlik tapdıqlarını, dünyadan köçdüklərini deməsi oldu. Ağ yalandır. Xəstəlikdən kimse siğortalanamayıb. Qardaşları xəstələndə Füzuli müəllim onların başının üstündə olub. Müayinə, müalicə, dəstək, nə lazımdırsa, təşkil edib. Necə belə allahsız danışmaq olar? Əksinə, "İntersever"də çalışan böyük qardaşları Firidun Fərhadı dindirmirdi. Artıq onun hərəkətlərindən cana doymuşdu. O, il yarım öncə vəfat etdi. Onun hüsr mərasimində Füzuli müəllimlə Fərhadı banşdırmaq istədilər. Füzuli müəllim hazır idi, Fərhad yaxın durmadı.

- Sizcə, niyə?

- Çünki iddiaları böyükdür. O, heç nə etmədən lüks həyat yaşamaq istəyir. Şantaj yolu ilə qardaşının ona ciddi maliyyə və-

lari adekvat deyil. Fərhadı tanıyanlar yaxşı bilir ki, onun biznes qabiliyyəti demirəm, riyazi bilikləri də çox aşağı səviyyədədir. Bu qabiliyyətin sahibi Rusiya kimi nəhəng bazarda rəqabət qabiliyyəti olan şirkət qura bilirdimi? Bunlar hamısı uydurmadır, şantaj vasitəsidir. Asan pullara öyrəşib, indi yenə onları əldə etmək istəyir. Amma başqalarının səbrini bu qədər tarıma çəkmək insanın özünə böyük problem yaradır.

- İndi Fərhad Məmmədovun biznesi varmı?

- Heç nəyi yoxdur. Öz məsuliyyətsizliyi və bacarıqsızlığı sayəsində müflis olub. Bakıda

əməkdaşına qarşı iş qaldırıldı və onlar məhkəmə qərarı ilə həbs edildilər. Həmin dövrdə bütün Rusiya mediası bu faktı sensasiya kimi təqdim edirdi, çünki prokurorluq orqanlarının məhkəmədə belə böyük bir iş üzrə uduzması nadir hadisə idi. Azərbaycanda da, Rusiyada da ən yüksək səviyyədə bu işin qurama, bəhtan olduğunu bilirlər. Fərhadın bu məsələ ilə bağlı yaydığı şeylər, sadəcə, gülməlidir.

- Fərhad Məmmədov inanclar insan olduğunu bildirir...

- Bu haqda bilgilim yoxdur. Çeçen dostlarının olduğunu bildirdim. Bizimlə yaşayanda iba-

dət etmədi. Amma imana gəlib-sə, gərək öncə övladları haqqında düşün. Çünki övladları bizi Allahın əmanətidir. Övladları ilə maraqlanmayan, onları çətinlikdə, mənəvi, psixoloji basqı altında qoyan bir insanın ibadətini qəbul olarmı - buna inanmıram.

Söhbətə Fərhad Məmmədovun oğlu Məmməd qoşulur: "Bu il ali məktəbə başladım. Hüquq təhsili alıram. Ödənişli fakültədə təhsil alıram və bu ödəniş atam yox, əmim edir. Atam, ümumiyyətlə, bizimlə maraqlanmır. Onunla bağlı heç bir işiqlə xatirəm yoxdur. Hər də bəyimi qurcalayıram ki, bəlkə uşaqlıq illərimdə hansısa müsbət emosiya doğura biləcək nəşə tapım, inanım, yoxdur. Bu evdə qonaq kimi yaşayırdım, ancaq özünü düşünürdü, heç bir mehribanlığı, diqqət, qayğı göstərmirdi. Təsəvvür edirsiniz, bizim 1 dənə də olsun ailə fotomuz yoxdur. İndi həm oxuyuram, həm də işləyirəm. Gələcəklə bağlı planlar quranda heç zaman onların içərisində atam olmur. Çünki mən onun oğlu olsam da heç zaman özümü onun həyatının önəmli hissəsi, əzizi kimi görə bilməmişəm. Buna görə də ata kimi ona nə hörmətim, nə də məhəbbətim var. Sadəcə, şanslıyam ki, Füzuli Məmmədov kimi əmim var. Onun dəstəyi olmadan nə mən, nə bacım təhsil ala bilməzdik. Bizə yaxşı təhsil vermək anamın gücü xaricində olmaqdadır".

Fatimə xanım davam edir: "Fərhad nəhaq bu yolu tutdu. Hörmətli bir adamı belə saxta iddialarla gözəndən salmaq mümkün deyil. O, belə iddialarla zəifləməz. Füzuli müəllimin adı Fərhad üçün böyük bir qalxan idi. İndi o, hər kəsə göstərir ki, Füzuli müəllimlə münasibətləri pisdir, bununla da özünü tamamilə təkəllümləndirib vəziyyəte salır. Bəlkə də o, Füzuli müəllimlə xoş rəftar etsəydi, ona yaxınlaşmağa çalışsa, yenidən çox şey əldə edərdi... Amma o, səhvliyədən nəticə çıxarmağı bacarmadı".

□ **Aygün MURADXANLI,**
musavat.com
Moskva-Baki

Azərbaycan parlamentinin ötən həftə nümayəndəlik institutunun ləğvi ilə bağlı qanun layihəsini qəbul etməsi ictimaiyyət daxilində birmənalı qarşılanmayıb. Lakin qanun ölkə başçısı tərəfindən imzalandıqdan sonra qüvvəyə minəcək. Artıq qərarın ləğvi ilə bağlı 70 nəfər praktik fəaliyyətlə məşğul olan hüquqşünas, vəkil və ictimai fəal ölkə prezidentinə müraciət ünvanlayıb.

Bundan əlavə, "Praktik Hüquqşünaslar Qrupu" noyabrın 18-də keçmiş Məhsul stadionunda mitinq keçirəcək. Bu barədə işçi qrupunun üzvü Xəlil Bağirov "Amerikanın səsi"nə bildirib.

Ölkə başçısına müraciət edən hüquqşünaslardan Ramil Süleymanov aksiya ilə bağlı artıq BŞİH-ə müraciət edildiyini bildirdi: "Ali Məhkəmənin belə bir qanunvericilik təşəbbüsü ilə Milli Məclisə müraciət etməsi ilk günlərdən aktual olduğu kimi, bir sıra suallar da yaratdı. Ali Məhkəmə nəyi əsas götürərək belə bir müraciət etdi? Ali Məhkəmənin müraciətini təəssüflərlərsün ki, az hissəsi hüquqşünas olan, əksəriyyəti iqtidar-yönlü deputat olan Milli Məclis dərhal qəbul etdi və daha az əhəmiyyəti olan qanunverici aktlar kimi qəbul etdilər. Halbuki bu, ictimai müzakirələr doğuran, müzakirə olunmalı məsələ idi. Cənab prezident tərəfindən imzalandıqdan sonra qanun qüvvəyə minəcək. Bu qanun layihəsinin ilk oxunuşdan arxivə göndərilməsi və təzədən geri qaytarılması, deputatların bu qanun layihəsinin lehinə səs verməsi doğrudan da çox gülməlidir. Axi hüquqdan anlayışı

Hüquqşünaslar "Məhsul" da etiraz aksiyası təyin etdilər

Hüquqşünas Ramil Süleymanov: "Fəaliyyətimiz ləğv edilsə, 32 min nəfər çörexsiz qalacaq"

olan deputat nümayəndəlik institutuna necə yox deyə bilər? Düzdür, deputatlar içərisində hüquqşünas olanlar da var idi. Onlardan Fazil Mustafa, Qüdrət Həsənzadə, Çingiz Qəni-zadə birmənalı şəkildə qanun layihəsinə "yox" dedilər. Onlarla bərabər, daha 8 nəfər layihənin əleyhinə səs verdi. Hansı ki, onlardan da 6 nəfəri bu qanun layihəsinin ölkəmizin hüquq sistemini üçün nə qədər zərərli olduğunu mətbuatda bildiriblər.

Hazırda əsas gündəmdə olan məsələ qanun layihəsinin prezident tərəfindən imzalanması ilə bağlıdır. Ona görə 70 nəfərlə ölkə başçısına müraciət etdik. Cənab prezident hüquqşünas deyil, siyasətçi, politoloqdur, dövləti idarə etməklə məşğul olan insandır. Amma onun məsləhətçiləri var ki, bu məsələ ilə bağlı prezidentə dolğun informasiya vermək onların borcudur. Bu şəxslərin üzərinə çox iş düşür. Bundan əlavə, Prezi-

dent Aparatında əyləşən Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin rəhbəri Fuad Ələsgərovun da bu birbaşa işidir. Ədliyyə naziri cənab Fikrət Məmmədov həm də Məhkəmə Hüquq Şurasının sədridir. Bu sənədin hüquq adına necə utancverici olması barədə məlumat vermək onların borcudur. Hökumət bu gün hüquq sistemini dələduz insanlardan təmizləmək istəyirsə, bunun dünyada olduğu kimi sadə yollar var. Müraciətimizdəki 7 bənddə bunları göstərmişik. Biz onsuz

qeydiyyatdan keçmiş 934 kolleqiyaya üzvü var. Onlar heç bir halda 10 milyon əhəlinin hüquqlarını apara bilməyəcəklər. Nəticədə vəkillər işlərə məsuliyyətsiz yanaşacaqlar. Bu gün əgər bir nümayəndə 200-300 manata vətəndaşın boşanma işini aparırsa, vəkil üçün artıq bu qanunun qəbulundan sonra belə işlər maraqlı olmayacaq. Vəkil daha pullu işlərə keçəcək. Nəticədə yoxsul təbəqə hüquqları yardımından məhrum olacaq. Bu zaman dövlət üzərinə götürdüyü öhdəliklərə ist-

edəcəklər. Biz adi bir ərizerə yazıb, aldığımız 20-30 manatın da çekini veririk. Buna görə də vergi ödəyirik. Qanun layihəsinin ən zərərli yönələri bunlardır. Buna görə də cənab prezidentə müraciət edib, xahiş etdik ki, qanun layihəsinin imzalanmasın. Çünki bu, hüquq adına doğrudan ləkə gətirən qanunvericilikdir. Əgər onlar vəkillərin bu işlərə çıxmasını istəyirlərsə, o zaman Vəkillər Kollegiyasına qəbul qaydalarını sadələşdirməlidirlər. İldə iki dəfə imtahan keçirilməli, qəbul balı aşağı olmalı, suallar çox sadə olmalıdır. Nümayəndələr var ki, vəkillərdən daha yaxşı qazanırlar. Çünki onlar işlərinə vicdanla, ləyaqətlə yanaşırlar. Bu zaman vətəndaş da seçim qarşısında qalır, vəkili seçməyə getsin, yoxsa işini vicdanla görə nüməyəndənini? Həbsxanadan çıxıb orada olduğu vaxt bir-iki maddə oxuyub hüquqşünas fəaliyyəti ilə məşğul olanların olduğu realıdır. Bizim tələbimiz odur ki, bu qanun layihəsi sırf hüquqşünas olmayan şəxslərin fəaliyyətini məhdudlaşdırsın. Hüquq peşəsinə yiyələnən şəxslərə toxunulmamalıdır. Onlar həm vəkillərin yüklərini daşıyırlar, həm də ailələrinə çörek pulu qazanırlar. Bu qanun layihəsinin təsdiqi ilə 8 min nəfər işsiz qalacaq, hər ailəni də 4 nəfərdən hesablasaq, 32 min nəfər çörexsiz qalacaq. Təsəvvür edin ki, bizim ailədə 8 nəfər var, əgər fəaliyyətim ləğv edilsə, görün hansı hallarla üzləşəcəm, eləcə də digər mənim kimilər".

□ Cavansir ABBASLI

Sosialist inqilabı-faciələrin başlanğıcı, yoxsa xilas...

Nəsiman Yaqublu: "Oktyabr sosialist inqilabı Rusiyani da, digər xalqları da inkişafdan geri qoydu"

Noyabrın 7-də 1917-ci ildə Rusiyada baş verən bolşevik inqilabının 100 il tamam oldu. 1991-ci ilə qədər bu hadisəni "Böyük Oktyabr Sosialist İnqilabı" adlandıran, az qala dünyanın yarısında, eləcə də Azərbaycanda tənə-nəli şəkildə qeyd edirdilər. Artıq 26 ildir sovetlər birliyi yoxdur və "oktyabr sosialist inqilabı" heç bir dövlət tərəfindən qeyd edilmir. Bu günü hazırda olsa-olsa hansısa kommunist təşkilatlarının üzvləri öz aralarında qeyd edirlər. Lakin hələ də Azərbaycanın özündə belə şəxslər tapılır ki, ara-sıra ortaya çıxıb oktyabr sosialist inqilabını tərifləyirlər, bu hadisənin xalqlara xoşbəxtlik, azadlıq gətirdiyini, elmin-təhsilin inkişafına təkən verdiyini, fəhlə-kəndli dövləti qurduğunu bəyan edirlər.

Tarix elmləri doktoru, professor Nəsiman Yaqublu bu cür iddiaların əsassız olduğunu faktlara əsaslanaraq söyləyir. "Yeni Müsavat"a açıqlamasında Nəsiman Yaqublu bildirdi ki, oktyabr sosialist inqilabı yalnız bolşeviklərin hegemonluğunun əsasını qoydu, xalqlara fəlakət gətirdi: "Oktyabr sosialist inqilabının elm, təhsil, texniki tərəqqiyə verdiyi töhfələrdən danışılırsa, məgər oktyabr sosialist inqilabı və onun yaratdığı sovet rejimi olmasaydı elm, təhsil inkişaf etməyəcəkdi? Onların verdiyi töhfəni Qərb dövlətləri verə bil-

məzdi? Müqayisə etsək, sovetlər birliyində inkişaf güclü idi, yoxsa Avropada, ABŞ-da? Bütün istiqamətlərdə inkişaf baxımından Qərb dövlətlərinin modelinin daha düzgün, inkişafa aparıcı olduğu aydın şəkildə görünür. Bu ölkələrdə daha böyük inkişaf olub, nəinki sovetlər birliyində. Təbii qəddar apardırdılar ki, bizdə "İlçilərlər" yanır, işıq lampalarını bizə oktyabr inqilabı gətirib. Məgər o zamanlarda ABŞ-da, Avropada, digər ölkələrdə işıq yandırmırdı, avtomobil yox idi? Var idi və sovetlərdəkindən də yüksək səviyyədə idi. Yəni sovet

rejiminin apardığı həmin təbliğət da əsassız idi".

N.Yaqublu vurğuladı ki, SSRİ əgər güclü potensiala malik bir dövlət və sistem idisə məğlub olmamalı idi: "Bu gün SSRİ adlı dövlət yoxdur və onun mövcudluğu uğrunda da kimsə mübarizə aparmır. Oktyabr inqilabı iflasa uğrayan bir ideoloji sistem gətirmişdi özü ilə. Bu, bir imperiya idi. İşğal edilmiş xalqların siyasi azadlığını ələndən almış bir amansız quruluş idi. İşğal altında olan respublikalarda siyasi azadlıqdan söhbət gedə bil-məzdi. Sosializm deyilən quruluş sovet dövlətində özünü doğrultmadı. Çünki bunun başqa bir formada modelləri ayrı-ayrı dövlətlərdə yaşadı, qaldı. Məsələn, Çin dövlətində sosializm sistemi qala bildi. Bolşeviklər elan edirdilər ki, bizim qurduğumuz dövlət fəhlə-kəndli sinfinə əsaslanır. On-da ortaya sual çıxır ki, bəs ziyalı sinfi nə etsin? Belə çıxır ki, zi-

yalılar, elita üçüncü dərəcəli insanlara çevrildilər. Quruluşa fikir verin, bütün varlı təbəqənin var-dövlətini, zavod, fabriklərini alıb savadı, siyasi şüuru olmayan fəhlələrin nəzarətinə verdilər. Nəticədə sənaye iflasa uğradı. Çünki savadsız fəhlələr savadlı kapitalistlərin müəssisələrini işlədə bilmədilər. Kənd təsərrüfatı sistemində qolçomaq adı ilə bütün imkanlı adamların torpaqlarını alıb verdilər kəndliyə. O baş verdi ki, kəndli o torpaqlardan istifadə eləyə bilmədi və 1920-ci, 1930-cu illərdə bütün SSRİ-ni aclıq bürüdü. Eləcə də mədəni sahədə acınacaqlı durum yaratdılar. 1920-ci illərin sonlarında bütün Azərbaycanın mədəniyyətinə, tarixinə aid kampaniya başladı. Bizim milli musiqi alətimiz olan tara qarşı kampaniya başladılar ki, tar yad alətdir. Hətta tanınmış şairlərimizdən biri "Oxuma tar, oxuma tar. Səni sevmir proletar" yazdı. Mikayıl Müşfiq də onun əleyhi-

nə "Oxu tar, oxu tar, səni kim unudar" yazdı. Mikayıl Müşfiq mədəniyyətimizə qarşı başladılan kampaniyaya bu cür cavab vermişdi. Məsələnin digər ən ciddi tərəfi bundan ibarət idi ki, oktyabr inqilabının yaratdığı sistem 1920-ci illərdə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətini işğal etdi".

Tarixçi alim onu da qeyd etdi ki, oktyabr inqilabı Rusiyanın özünü də inkişafdan geri qoyub. Digər xalqların da inkişafının qarşısını kəsib: "Məsələn, Pribaltika xalqları həmişə mərkəzə etiraz edirdilər, deyirdilər ki, bizim inkişafımız sizdən yüksəkdir, siz imkan vermirsiniz biz daha da inkişaf edək. Dediym odur ki, oktyabr inqilabı olmasaydı, Rusiyanın da, digər respublikaların da inkişafı daha sürətlə gedərdi. Bu gün sovetlər birliyində olmuş respublikalar

inkişafda Qərb dövlətlərinə çata bilmir. Hər sahədə onlar bizdən inkişaf ediblər. Bizim onlara çata bilməməyimiz sovetlər birliyində inkişafın olmasından, məhdud, qapalı sistemin olmasından irəli gəlir. İmkan vermədilər ki, cəmiyyət inkişaf eləsin. Oktyabr sosialist inqilabı bolşeviklərin zorla, insanları qətlə yetirmə yolu ilə hakimiyyətə gəlməsi idi. Yəni bunu xalq özü tələb etməyib, xalq arzulamayıb. 1917-ci ildən 1960-cı ilə qədər SSRİ-də 62 milyona qədər adam sistem tərəfindən qətlə yetirilib. Sovet dövləti həmişə müharibələrin başlamasının ocağı olub. Bunlar hamısı oktyabr sosialist inqilabından qaynaqlanırdı. Bu dövlət işğalçı bir imperiya idi. Buna heç bir haqq qazandıрмаq mümkün deyil".

□ Etibar SEYİDAĞA

Çürüməkdə olan kapitalizm

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Bir köhnə şeir var idi: "Dünən fərman verən bu gün can verir". MTN-in şefi Eldar müəllimin Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin qapısından çıxarkən çəkilən şəklinə baxanda yadıma düşdü. Vaxt var idi Eldar müəllim özü camaatın gizli şəkillərini, videolarını çəkib şantaj eləməklə məşğul olurdu. Deyilənə görə, həmin vaxtdan Eldar müəllimdə hətta nə az, nə çox - 2900 videokaset qalmışdır. O vaxtlar "Azərbaycanfilm" bunun əlindən kino çəkməyə kaset tapa bilmirdi. Ancaq MTN ləğv olunandan kino sənətimizdə bum yaşanır, hər gün cürbəcür hırxana janrında filmlər ərsəyə gəlir.

Söz vaxtına çəkər, dünən biz Böyük Oktyabr Sosialist İnqilabının da 100 illiyini təntənəli şəkildə qeyd etdik - Azərbaycan Kommunist Partiyasının sədri Musa Tukanovu rüşvət aldığı üçün tutdular. Kimin ağılına gələrdi o cür eşşək boyda bolşevik imperiyası bir gün palçıq ayaqlı nəhəng kimi yıxılıb cəhennəmə vasil olacaqdır? Mən uşağ olanda, ötən əsrin 70-80-ci illərində yadıma gəlir ki, biz fikirləşirdik tezliklə kommunizm qurulacaqdır. Ət, yağ, qənd, konfet pulsuz olacaq, krantdan süd gələcək, Azərbaycan KP MK-nın işçiləri də başqaları olacaqdır. Ancaq budur, kərə yağının kilosu 20 manata qalxaraq hökuməti də tərptədi, qərar verdilər, yağın gömrük vergisini salsınlar, yoxsa camaatla hökumət yağsız sürtünəndə mexanizmlər cırıldıyıb baş apararmış. Dövlətin başında da elə həmin kommunist və komsomolçular oturubdur. Bəlkə bu mənada inqilabın Azərbaycanda hələ davam elədiyini, bir gün ola bilsin çəşib kommunizm-zad quracağımızı düşünmək mümkündür. Yeri gəlsə, Rəsul Quliyev və Hüseyin Abdullayevi də "Trotski və Zinoviyev" adlandırmaq olar. "Sehri xalat" kinosundakı Rəşid isə "Azersat" peykində uçmaq əvəzinə qaçıb gedibdir Amerikaya, ordan üzübəri gülümseyir.

İmperializmin çürüməkdə olan kapitalizm olması da növbəti dəfə isbata yetir. Qərbdə "Cənnət sənədləri" adlı yeni ofşor kağızları, gizli maliyyə sənədləri üzə çıxmışdır. (Bu əhvalatın adı da bizim Yusif Vəzir Cəmənzəminlinin 1909-cu ildə yazdığı "Cənnətin qəbz" hekayəsini yada salır). Sənədlərdən belə məlum olur Qərbdə bir nəfər də təmiz adam qalmayıbdır. Hər hansısa yolla korrupsiyaya qurşanıbdır. Bir növ, Səyavuş müəllimin həmişə dediyi "O amerikalı rüşvətخورlar getsinlər öz dərdrəni çəksinlər" söhbəti hərlənib-fırlanıb gəlib düz çıxıbdır. Elə adamların adı çəkilir ki... Misal üçün, Kanadanın bir kloun baş naziri var idi, guya təmiz adamdır, hər dəfə vergiləri ödəməkdən, varlıların kasıblar qarşısında məsuliyyətindən-filandan qırıldadırdı. İndi isə bunun ən yaxın dostunun, seçkisinə milyonlarla dollar xərcləyən adamın ofşor hesabları ortaya çıxıbdır. Bu isə o deməkdir ki, müəllim Kanada büdcəsinə, Kanada xalqına vergi ödəməmək üçün şirkətini xaricdə, ofşor adalarından birində açıbdır.

Hələ bu babatdır, ən biabırçısı Britaniya kraliçası İkinci Yelizaveta xala oldu. Bunun ofşorda 13 milyon dolları tapıldı. Kraliça olasan, ancaq şirkətini başqa dövlət-adacıqda qeydiyyata salasan ki, öz ölkəndə vergi az getsin - bunun, düzü mən, çətinlik çəkirəm adını nə qoymaq olar. Belə kralıqdansa Daşkəsəndə icra hakimi işləmək daha yaxşıdır. Gərək xalq da fikirləşsin ki, pulunu bizə, öz ölkəmizə etibar eləməyən kral bizim nəyimizə lazımdır, gəlin müraciət yazsaq, Azərbaycandan kimsə gəlsin bizi idarə eləsin.

Axırı belə də olacaqdır, çünki bizim sosialist-kommunist rejimimiz bütün dünyada əzələn xalqların yanındadır. Vaxtilə Vyetnama, Anqolaya, Kubaya yardım edirdik, indi də Pakistanda məktəb tikirik, Misirdə park salırıq, İtaliyaya durbada neft-qaz aparırıq.

Yadımdan çıxmamış, ən gülməli işlərdən biri Amerikanın ticarət naziri haqda sənəddir. Demək, bunun ölkəsi guya ruslara embarqo qoyubdur, çoxlu şəxsin ABŞ-a gəlməsini qadağan edibdir. İndi üzə çıxan sənədlərə görə isə ABŞ ticarət naziri elə həmin ruslarla biznes əlaqəsindədir.

Həqiqətən çürüyürlər...

Avropa İttifaqının xüsusi tapşırıqlar üzrə səfirləri yəni-dən Azərbaycana gəliblər. Dünən Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Avropa İttifaqı Şərq Tərəfdaşlığının xüsusi tapşırıqlar üzrə səfirlərindən ibarət nümayəndə heyətini qəbul edib. Bu barədə dövlət başçısının saytı məlumat yayıb.

Qeyd edək ki, bir ay öncə-oktyabrın 4-də Avropa İttifaqı ölkələrinin qurumdakı səfirləri (28 səfir) Azərbaycana səfər etmişdilər. O zaman da prezidenti İlham Əliyev həmin nümayəndə heyətini qəbul etmişdi. Prezident noyabrda Brüsseldə keçiriləcək Şərq Tərəfdaşlığı Sammitində iştirak edəcəyini də bu görüşdə açıqlamışdı.

Beləliklə, bu son bir ayda Avropa İttifaqından ikinci böyük nümayəndə heyətidir ki, Azərbaycana səfərə gəlir və ölkə başçısı tərəfindən qəbul edilir.

Politoloq Elşən Mustafayev hesab edir ki, bu səfərlər Avropa İttifaqının Azərbaycanla sazişin hazırlanması ilə bağlı aparılan danışıqlar prosesinin ciddiliyindən xəbər verir: "Avropa İttifaqı və Azərbaycan Şərq Tərəfdaşlığı Proqramı çərçivəsində əvvəllər aktiv işlər görürdülərsə, 2015-ci ilin yay aylarından başlayaraq Azərbaycan tərəfinin təşəbbüsü ilə bu aktivlik aşağı düşmüşdü. Son aylar isə bu sahədə yenidən aktivliyin olması, görüşlərin prezident səviyyəsində keçirilməsi hər iki tərəfin bunda maraqlı olmasını göstərir. Xeyli müddətdir ki, Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə yeni saziş müqaviləsinin imzalanması ilə bağlı işlər gedir. Uzun müddət bu prosesin başlanması bir sıra səbəblər mane olurdu. Rusiya faktorunu hələlik bir kənara qoysaq, səbəblərin ən ciddi Avropa Şurası və Avropa Parlamenti ilə Azərbaycan arasında yaranan problemlər idi. Amma son vaxtlar görüşlərin intensiv hal alması onu deməyə əsas verir ki, yaxın zamanlarda Azərbaycanla Avropa Şurası və Avropa İttifaqı arasında olan problemlər həllini tapa bilər. Yəni tələblər, istəklər və tövsiyələr ilkin mərhələdə hər iki tərəfi qane edəcək səviyyədə həyata keçirilə bilər. Əgər bu baş verəcəksə, növbəti mərhələlər üçün də yollar açılacaq".

Avropa İttifaqının xüsusi işlər üzrə səfirləri yenə Bakıya gəldilər

Ekspert: "Bir ayda ikinci nümayəndə heyətinin səfəri və prezidentin onları qəbul etməsi prosesin ciddiliyindən xəbər verir"

Qeyd edək ki, Avropa İttifaqı ilə münasibətlər 2004-cü ildən qurulub. 2004-cü ildə Azərbaycan Aİ-nin Avropa Qonşuluq Siyasətinə, 2009-cu ildə isə onun Şərq istiqaməti üzrə çoxtərəfli əməkdaşlıq formatı olan Şərq Tərəfdaşlığı Proqramına daxil edilib. 2011-ci ilin yanvarında isə prezident İlham Əliyev və Avropa Komissiyasının o zamankı prezidenti Jose Manuel Barroso enerji sahəsində Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi üzrə Birgə Bəyannamə imzalayıb.

Azərbaycan və Avropa arasında son illərdə ən çətin münasibətlər isə 2015-ci ildə mövcud olub. Belə ki, həmin il sentyabrın 10-da Avropa Parlamenti Azərbaycanda insan hüquqlarının vəziyyəti ilə bağlı qətnamə qəbul edib. Bundan sonra Azərbaycan qətnaməni "ədalətsiz və qeyri-obyektiv" adlandıraraq Avropa Parlamenti ilə münasibətlərini kəsmişdi. Həmçinin Avropa İttifaqı ilə Strateji tərəfdaşlığa dair sazişin müzakirəsi üçün Avropa İttifaqı Komissiyası heyətinin Azərbaycana səfəri təxirə salınmışdı.

Münasibətlər bir il sonra, Milli Məclisin "Avropa Parla-

menti ilə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi arasında əməkdaşlıq məsələləri haqqında" qərar qəbul etməsindən sonra yumşalıb.

Avropa İttifaqı ilə yeni sazişin hazırlanması üçün isə 2016-cı ilin noyabr ayında Avropa İttifaqı Şurası Avropa Komissiyasına və xarici əlaqələr və təhlükəsizlik siyasətinin nümayəndəsinə müzakirələr aparmaq üçün mandat verib. Saziş barədə danışıqlara fevral ayında Brüsselə başlanılıb. Danışıqlar üzrə son tarix hələ məlum deyil. Ekspertlərin fikrincə, bu, tərəflərin müzakirə mövzularına yanaşmasından asılı olacaq. Danışıqları Azərbaycandan xarici işlər nazirinin müavini Mahmud Məmmədquliyev aparır.

Gələn il imzalanacağı gözlənilən sənədin nələri əhatə etdiyinə gəlincə, verilən açıqlamalara görə, yeni siyasət dialoq və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq təklif edən hazırkı müzakirə edilən saziş Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında münasibətlərin hüquqi əsası olan 1996-cı ildə imzalanmış Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Sazişini (sənəd 1999-cu ildə qüvvəyə minib)

əvəzləmək niyyəti güdür. Saziş, siyasi dialoq, insan hüquqları, ticarət, investisiya, iqtisadi, qanunverici, mədəni və digər əməkdaşlıq sahələrində genişmiqyaslı əməkdaşlığı nəzərdə tutaraq, Azərbaycan qanunvericiliyinin Avropa İttifaqı qanunvericiliyinə uyğunlaşdırılmasını hədəfləyib.

Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə siyasi bərabərlik əsasında bir saziş istəyir. Hər iki tərəf görüşlərində sazişin əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsində mühüm addım olduğunu dilə gətirərək, bu layihə ilə əlaqədar qarşılıqlı anlaşma olduğunu bürzəyə verib.

Saziş barədə mandat əldə edilərkən gedən müzakirələrdə bildirilirdi ki, Avropa İttifaqı qonşuları ilə fərqləndirilmiş yanaşma seçməyə ehtiyac olduğunu qəbul edir. Bu o deməkdir ki, Azərbaycan Avropa İttifaqının siyasi assosiasiya və iqtisadi inteqrasiyası təkliflərindən özü istədiyi həcmdə faydalanılabilsin.

Hələlik sazişə daxil olacaq maddələrin dəqiq sayı bəlli deyil.

□ Etibar SEYİDAĞA

Rusiya prezidenti V.Putinin SSRİ-nin reanimasiyasına həsablənmiş Avrasiya layihələrindən biri və ən önəmlisi - Avrasiya İqtisadi Birliyi (AİB) çətin günlərini yaşayır. 5 ölkənin - Rusiya, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Belarus və işğalçı Ermənistanın üzv olduğu qurum daxilində vəziyyət həttə böhranlı sayıla bilər.

Söhbət təkə AİB çərçivəsində iqtisadi-ticarə inteqrasiyanı əngəlləyən obyektiv amillərdən getmir. Eyni zamanda üzv ölkələrin liderlərinin bir-birinə qarşı gizli-açıq şəxsi antipatiasından gedir - hansı ki, onsuz da özünü bir təşkilat olaraq illərdir təsdiqləyibilməyən AİB üçün əlavə gərginlik yaratmaqdadır.

Məsələn, Qazaxıstan və Belarus prezidentlərinin - Nursultan Nazarbəyev və Aleksandr Lukaşenkunun erməni prezident Serj Sarkisyanə gizli antipatiya bəslədiyini sird deyil. Ümumiyyətlə, AİB-in digər 4 dövləti ilə hər hansı quru əlaqəsi olmayan, yalnız Rusiyanın və erməni lobbisinin dotasiyası və ianəsi hesabına mövcud olan, habelə, ciddi iqtisadi-önəm kəsb etməyən Ermənistanın AİB-də üzvlüyü non-sensdir.

Başqa sözlə, işğalçı ölkə sadəcə, Rusiyanın əlavəsi (səsvərmə zamanı "düymə basanı") kimi bu qurumda təmsil olunub ki, bu da kifayət qədər müstəqil iqtisadi siyasət yürüdükdən, böyük iqtisadi potensiala malik Belarus və Qazaxıstan üçün, yumşaq desək, xoş deyil. Qazaxıstan və Belarusun Azərbaycana obyektiv əsaslarından doğan isti münasibəti isə təşkilatın möhkəmlənməsinə əngəlləyən digər bir amildir - hansı amilə ki, erməni ekspertləri də tez-tez diqqət çəkirlər. Onlar təəssüflə vurğulayırlar ki, AİB-də və onun hərbi qurumu KTMT-də ("Rus NATO"su) Ermənistanın çox Azərbaycanın dostları var (yeri gəlmişkən, ötən ilki 4 günlük aprel müharibəsində, ardınca isə KTMT-yə erməni generalın baş katib gətirilməsinin əngəllənməsində Nazarbəyev və Lukaşenkunun Azərbaycana simpatiyası aydın şəkildə ortaya çıxmışdır).

Son vaxtlar isə Qırğızıstanla Qazaxıstan arasında yaşanan gərginlik AİB-nin varlığını yeni və ciddi bir sınaq qarşısında qoyub. Belə ki, qırğız prezident Almazbek Atambayev faktiki, təşkilatın perspektivsiz bir quruma çevrildiyini bəyan edərək deyib: "Biz bu təşkilata həddən artıq böyük ümidlər bəsləyirdik. İqtisadi inkişaf baxımından biz gərəksiz özümüzü altatmayaq və birliyə ümid bəsləməyək. Yalnız bir adamın naz-qəmzəsindən asılı olan ittifaq etibarlı ola bilməz, əgər həttə, o, dünyanın ən böyük adamı olsa belə".

Cəmi bir ay sonra öz postundan gedəcək Atambayevin bu sözləri (onun prezident se-

“Putin ittifaqı” dağılır - Bakı üçün yeni fürsət

Qazaxıstan və Qırğızıstan liderləri arasında gərginlik, Bişkekin Avrasiya Birliyindən çıxmaq hədəsi qurumun taleyini sual altına qoyub; Azərbaycanın önəmi artır - iki amil; **Rusiya nəşri:** “Hazırda situasiya məhz Qərbin arzuladığı kimidir...”

çilmiş xəlfə Sooranbay Jeenbekovun indiki kursu davam etdirəcəyi şübhə doğurmur), az qala, şok effekti yaradıb. Düzdür, Atambayev ad çəkməyib. Ola bilsin, o, məhz Nazarbəyevə nəzərdə tutaraq belə sert ifadə işlədib. Ancaq Putinin də “bostanına daş atıb”. Nədən ki, AİB-də əsas söz sahibləri iki nəfər - Putin və Nazarbəyevdir.

Bundan əlavə, iki türkdillidövlətin sərhəd-gömrük məntəqələrində baş verən son insidentlər, etiraz aksiyaları söyləməyə əsas verir ki, Qırğızıstanın yeni prezidentinin dönməmində də AİB daxilində vəziyyət yaxşılaşdırmaq üçün tezliklə dəyişməyəcək. Qeyd edək ki, Atambayev-Nazarbəyev qalmaqalından sonra Qazaxıstan qırğız mallarına qarşı öz sərhədini daha möhkəm bağlayıb və nəticədə həmin malların digər AİB ölkələrinin ərazisinə çıxışı da çətinləşib.

Bütün bu baş verənlər ona işarədir ki, “AİB xəmiri” hələ çox su aparacaq. Başlıca səbəb isə təşkilatın sağlam təməl üzərində qurulmaması, iqtisadi yox, başqa maraqlara söykəməsidir.

Misal üçün, bu quruma Azərbaycan qat-qat çox lazımdır, nəinki Ermənistan. Məhz Azərbaycanın üzvlüyündən sonra Ermənistan Rusiya və digər üzv dövlətlərlə iqtisadi əlaqələr yarada, eyni zamanda qarşılıqlı inteqrasiya canlanıb. Təsədüfi deyil ki, rəsmi Moskva illərdir ölkəmizi bu quruma üzvlüyə şirnikləndir-

rir. Lakin Bakının AİB-ə üzvlük şərti bəllidir - öncə Qarabağ.

Yaxud Türkiyənin üzvlüyü ilə AİB real nəfəs qazanma bilirdi. Həttə qaradaş ölkənin iqtisadiyyat naziri Nihat Zeybək bir ara bunun anonsunu da verib. Lakin yenə Qarabağ əngəli ortaya çıxır. Çünki Türkiyə bizim köklü maraqlarımızı gözdən keçirib, təcavüzkarla vahid təşkilatda təmsil olunmaz.

Bu xüsusda dünən Rusiyanın tanınmış portallarından olan rosbalt.ru saytıda gətirmiş, Andrey Nikolayevin müəllifi olduğu analitik məqalə diqqət çəkir. Musavat.com-un məlumatına görə, məqalədə Avrasiya Birliyinin faktiki, böhranlı yaşadığı qeyd olunur. Kifayət qədər böyük olan yazıdan bəzi sitatları təqdim edirik.

“Qırğızıstan prezidenti qazax liderinə çirək atması azmış kimi, indi də öz ölkəsinin AİB-dən çıxmasını təbliğ edir. Üstəlik, bütöv bir inteqrasiya birliyini - Rusiyanın da daxil olduğu AİB-i şantaj edir. Moskva isə nədənsə susur. Atambayev deyir ki, ittifaq bir nəfərin nazından asılı ola bilməz. Gəl indi anla ki, o, kimi nəzərdə tutur - Rusiyanın, yoxsa Qazaxıstanın liderini? Mümkündür ki, belə üstüörtülü sözlərlə o, hər ikisini daş ayıb. Çünki şəxsi incikliyi olan Nazarbəyevdən fərqli olaraq, Putinə qarşı açıq şəkildə getmək asan deyil. Bu harasıdır, Atambayev bəyan edib ki, onun ölkəsi Özbəkistanda, Çində özünə yeni bazarlar və nəqliyyat dəhlizləri tapmalı, həmçinin Ba-

ki-Tiflis-Qars (Türkiyə) demir yoluna çıxan Çin-Qırğızıstan-Özbəkistan yolunun inşasını sürətləndirməlidir”.

Yaxud belə bir sitat: “Qırğızıstanın baş naziri Artyom Novikov bəyan edib ki, əgər Qazaxıstanla sərhəddə vəziyyət nizamlanmasa, sonrakı qərar, o sırada ölkənin AİB-dən çıxması ilə bağlı qərar siyasi səviyyədə qəbul ediləcək. Yeni hazırda situasiya məhz Qərbin arzuladığı kimidir - hansı ki, “yeni Putin SSRİ”sinin, yeni AİB-in dağılmasını proqnozlaşdırır və səbirsizliklə gözləyirdi - hərçənd AİB “Putin SSRİ-si” roluna dartılır əslində”.

Əlavə edək ki, Putin ittifaqının hazırkı böhranlı durumu konkret olaraq Azərbaycan üçün də əhəmiyyətsiz deyil. Ən azı iki səbəbdən: birincisi, baş verənlər AİB ilə həmsərhəd olan ölkəmizin təşkilat üçün (onun xilası baxımından) dəyərini artırır, bu dəyərə məxsusi çəlar verir. İkincisi isə, Bakı-Moskva münasibətlərində birincinin taktiki manevr imkanlarını artırır. Rusiyanın Azərbaycana yeni və daha böyük siyasi ehtiyacını şərtləndirir. Bu isə öz növbəsində həm də yeni siyasi fürsət deməkdir. Azərbaycan üçün, Qarabağ məsələsi üçün...

□ Analitik xidmət

Səfir Sekuta Vaşinqtonda amerikalı həmsədrə Qarabağdan danışdı

“Biz Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dinc yolla həll edilməsi üçün ölkə liderlərinə öz köməyimizi göstərməkdə davam edirik”. APA-nın məlumatına görə, bunu Qubada səfərdə olan ABŞ-ın Azərbaycandakı səfiri Robert Sekuta Qırmızı qəsəbədə yerləşən sinaqoqda yerli icma nümayəndələri ilə görüşdə deyib.

Səfir bir müddət əvvəl Vaşinqtonda olduğunu və ATƏT-in Minsk Qrupunun amerikalı həmsədri Endryu Şoferlə görüşdüyünü bildirib: “Biz onunla prosesi irəli aparmaq üçün hansı işlərin görülməli olduğu barədə müzakirələr apardıq. Birləşmiş Ştatlarda yeni administrasiya hakimiyyətə gəldikdən sonra bu məsələnin hansı şəkildə davam etdirilməsi barədə qərarlar verildi və qərara alındı ki, Minsk Qrupuna yeni həmsədr təyin olunsun. Biz bu istiqamətdə işlərimizi davam etdiririk”.

Robert Sekuta

Rusiya-Azərbaycan sərhədində gərginlik

Dağıstan rəhbəri səlahiyyətlərini icra edən Vladimir Vasilyev baş nazirin müavini Ramazan Cəfərova Rusiya-Azərbaycan sərhədində yaranmış vəziyyəti yerində aydınlaşdırmaq üçün göstəriş verib. Virtualaz.org Dağıstan mənbələrinə istinadən xəbər verir ki, söhbət Məhərrəmkənd rayonunun “Viaduk” gömrük terminalında yaranmış problemlərlə bağlıdır.

Bir neçə gün əvvəl dağıstanlı və azərbaycanlı TIR şoferləri Dağıstan gömrükçülərinin onlardan rüşvət tələb etməsinə, rüşvət vermək istəməyənləri soyumasına cavab olaraq etiraz aksiyası keçirmişdi. Bu aksiyanın nəticəsi olaraq sürücülərlə kobud davranan gömrük əməkdaşları işdən çıxarıldı.

Lakin bu dəfə gömrükçülər TIR sürücülərinə qarşı qanuni mexanizmləri işə salıblar, onlardan tələb ediblər ki, yüklər “Viaduk” gömrük terminalına aparılaraq boşaldılsın, rentgen baxışından keçirilib təzədən yüklənməlidir. Nəticədə “Viaduk” terminalının qarşısında uzun növbə yaranıb. Xəbərlərə görə, sərhəddə Azərbaycandan Rusiyaya yük daşıyan TIR-lardan ibarət kilometrərlə növbə var. Habelə sərhədin Dağıstan tərəfində növbə hökm sürür.

Dağıstan rəhbərinin göstərişinə əsasən baş nazirin müavini sərhəd-buraxılış məntəqəsində gərginliyi azaltmalı, bütün tərəflərin qanuni və stabil fəaliyyətini təmin etməli və yükdaşıyanların günlərlə sərhəddə boş dayanmasına yol verməməlidir. Vəziyyət isə həm də ona görə dramatikdir ki, yükdaşıyanların çoxu tez xarab olan mallar daşıyır və sərhəddə yaranmış əngəllər malın xarab olmasına gətirib çıxarır.

Bildirilir ki, Azərbaycan tərəfi də hökumət səviyyəsində problemlə bağlı narahatlıqlarını Dağıstan hökumətinə çatdırıb.

"Yeni Müsavat" da bu dəfə müsahibimiz "Azərvtoyol" ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Nəcəfli. Onunla son illər təmsil etdiyi qurumun fəaliyyətində müsbət istiqamətdə baş verən dəyişiklikləri, magistral və kəndlərarası yollarda görülən işləri, eləcə də gələcəkdə planlaşdırılan layihələri müzakirə etdik.

Anar bəy son illər "Azərvtoyol" ASC-nin fəaliyyətində keyfiyyət və kəmiyyət dəyişikliyinə, görülən işlərdən, işlərin sürətləndirilməsindən danışdı:

- 2015-ci ilin dekabr ayında ölkə başçısı "Azərvtoyol" ASC-nin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı sərəncam imzaladı. Məhz bu sərəncamdan irəli gələrək xeyli işlər görüldü. 2017-ci ilin son 9 ayı ərzində "Azərvtoyol" tərəfindən 700 kilometrə yaxın avtomobil yolu yenidən qurulub, təmir və bərpa olunub. O cümlədən 12 yeni piyada körpüsü inşa olunub, 4-ü təmir olunub. Son 9 ay ərzində ölkə başçısının iştirakı ilə 20 20 avtomobil yolunun və 1 körpünün açılış mərasimi keçirilib.

- Hazırda hansı yollarda iş gedir?

- Bu il "Azərvtoyol" tərəfindən ölkə başçısının qarşımıza qoyduğu əsas məqamlardan biri ölkə üzrə 40 yol layihəsinin icrasındır. Əslində bu ad şərti olaraq verilib, 40-dan artıq kəndlərarası və qəsəbələrarası avtomobil yollarının yenidən qurulmasından söhbət gedir. Bu istiqamətdə də bizim tərəfimizdən işlər aparılır. Qeyd etdiyim kimi, son 9 ayda 20-dən artıq layihəmiş yekunlaşmış, digər layihələr üzrə də işlərimiz davam etdirilir. Əsas məqsədimiz vətəndaşların gediş-gəlişinin rahatlaşması, asanlaşması, ən əsası da kəndlərarası yolların yenidən qurulmasıdır. Kəndləri birləşdirmək həm də bu kəndlər boyu aqrar sektorun inkişafına gətirib çıxarır. Fermerlərin yetişdirilənləri məhsulu bazarlara çıxardması daha da asanlaşır. Dağlıq ərazilərdə asfalt yolların salınması turizm imkanlarını artırır, yeni turizm marşrutlarının yaranmasına gətirib çıxaran layihələrdir. Bu da öz növbəsində həmin yollar boyu yaşayan insanların sosial rifahının bir qədər də yüksəlməsinə hesablanmış layihələrdir. Hazırda ölkəmizdə mütləq şəkildə hər bir rayonda bir kəndlərarası avtomobil yolu yenidən qurulur. Elə bir rayon yoxdur ki, orada bu işlər həyata keçirilməsin. Rayonda bir yol qurulub istifadəyə verilsə, işlər növbəti yolda davam etdirilir. Növbəti ildən yeni qurulan yolların sayının 50-dən yuxarı olması planlaşdırılır.

- Bakı yollarında monitorinqlər aparırsınız? Hansı yolların təmiri, genişləndirilməyə, yenidənqurmaya ehtiyacı var və bunlar gələcək layihələrə salınıbmı?

- Paytaxtda əsas problem Binəqədi şosesində yaşanır. Xüsusən intensiv yağışlar zamanı subasma halları qeydə alınır. Məhz bunun aradan qaldırılması istiqamətində vətəndaşların rahat gediş-gəlişini təmin etmək, o cümlədən yağış-kanal sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə

"Azərvtoyol" sözcüsü Bakıda planlaşdırılan

yeni yol layihələrindən danışdı

Anar Nəcəfli: "Gələn il Babək prospektinin də yenidən qurulması planlaşdırılır"

"Hazırda ölkəmizdə mütləq şəkildə hər bir rayonda bir kəndlərarası avtomobil yolu yenidən qurulur"

bağlı ölkə başçısının verdiyi tövsiyə və sərəncamlara əsasən Binəqədi şosesində artıq ikinci mərhələnin yenidənqurma işlərinə start verilib, asfaltlanma işləri aparılır. Yağış yağarkən yaranan fəsadların aradan qaldırılması üçün kollektor, drenaj boruları qurulub, bu məsələ öz həllini tapıb. Yolda asfaltlanma işləri yaxın günlərdə yekunlaşacaq, tam müasir görkəmdə yol vətəndaşların istifadəsinə verilecək.

Başqa yollarımızda da problemlər mövcuddur. Təkcə Binəqədi şosesi və onun ətrafındakı yollara nəzər salsaq, orada biz xeyli iş gördük. Binəqədi-Mehdiabad-Goradil yolunda, Mehdiabad-Digah-Məmmədli yolunda, Binəqədi-Novxanı-Corat yolunda, Novxanı-Pirşağı yolunda, Xırdalan-Binəqədi-Balaxanı yolunda, o cümlədən Biləcəri-Binəqədi yolunda bir çox işlər artıq yekunlaşmış, qalan qismi də yekunlaşmaq üzrədir. Binəqədi şosesinin də yenidən qurulması ilə artıq o ətrafda yolların problemi aradan qaldırılmış olacaq.

Hazırda Babək prospektindən daha çox şikayətlər olunur. Gələn il ərzində Babək prospektinin də yenidən qurulması bizim tərəfimizdən planlaşdırılır. Bu yol da artıq yenidən qurulması zərurətə çevrilən yolların siyahısına salınıb. Layihə təsdiqlənib maliyyə vəsaiti ayrılan kimi bu yolda da yenidənqurma işlərinə start verilecək. Bundan başqa, qəsəbələrarası yolların, Zirə-Türkan yolunun yenidən qurulması işləri aparılır. Zirə-Türkan arasında, ümumiyyətlə, asfaltlanmış avtomobil yolu yox idi, torpaq yol idi. Artıq orada da asfaltlanma işləri

aparılar və yekunlaşmaq üzrədir. Zığ-Hövsan yolunda, Lökbatan-Qobu yolunda təmir işləri aparılır, gələn il ərzində orada da işlər yekunlaşacaq. Gələn ildən daha bir neçə qəsəbələrarası yolda yenidənqurma işlərinin aparılması planlaşdırılır.

- Yolların əsas problemlərindən biri də güclü yağıntular zamanı subasma hallarıdır. Hazırda bu təhlükə hansı yollarda qalır və orada nə zaman iş aparılacaq?

- Bir çox ərazilər var idi ki, orada lokal olaraq bu problem mövcud idi. Əsasən Ziya Bünyadov prospektində Əhməd Rəcəbli küçəsi ilə kəsişmədə bu hal yaşanır. Hazırda orada aidiyyəti qurum tərəfindən yağış kollektoru çəkilib və yekunlaşmaq üzrədir. Keşlə bazarının qarşısında da işlər yekunlaşır. Binəqədi şosesində də bu işlər yekunlaşır. Digər bir neçə nöqtədə var ki, subasma halları ən çox orada qeydə alınır. Kiçik subasma halları qeydə alınan ərazilərimiz də var ki, o qədər də təhlükəli olmur. Bunun səbəbi isə odur ki, yağış suları özləri ilə müxtəlif əşyalar gətirir, yağış barmaqlıqlarını tıxandırır. Bu baxımdan hansısa ərazidə qısamüddətli kiçik gölməçələr yaranabilir. Ancaq bu, sonradan aradan qaldırılır.

- Bu ilin ən böyük layihələrindən biri də "Sovetski" də çəkilən yeni yol oldu... Orada daha hansı yeniliklər gözlənilir?

- "Sovetski" də yolların çəkilişi ilə bağlı ölkə başçısı iki sərəncam imzalamışdı. Füzuli

meydanı ətrafında və "Təzəpir" məscidi kompleksi ətrafında abadi quruculuq işlərinin aparılması, yol infrastrukturunun yenidən qurulması ilə bağlı. Həmin layihə çərçivəsində birinci mərhələdə 7.6 km uzunluğunda yeni yollar çəkilib bərpa olundu. Qeyd edim ki, Füzuli küçəsinin davamı və Mirzağa Əliyev küçəsinin davamı olaraq yeni yollar çəkildi. Abdulla Şaiq küçəsi, Nərimanov prospekti, Balababa Məcidov küçəsi tam olaraq yenidən quruldu. Bu yollar çox ensiz idi, 4-5 metr enində idi. Onlar genişləndirildi. Müasir yol infrastrukturunu yaradıldı, 4 hərəkət zolağı olan yollar salındı. "Sovetski" layihəsi çərçivəsində artıq ikinci mərhələnin işləri həyata keçirilir. Bu da həmin ərazilərdə yaşıllıq zolaqlarının və parkların salınmasıdır. Həmin layihə çərçivəsində Mirzağa Əliyev və Füzuli küçələri üzərindən üzü "Təzəpir" məscidinə doğru keçid körpünün salınması nəzərdə tutulub. Bundan başqa, Abdulla Şaiq küçəsinin üzərindən də bir piyada keçidinin salınması planda var.

- Anar bəy, Bakıda bir çox yerlərdə yolların dar olması sürücülərə çətinlik törədir, tıxacları səbəb olub. Bu problemin həlli necə planlaşdırılır?

- Əsasən qəsəbələrarası yollarda bu problem müşahidə olunur. Ancaq qəsəbələrdə, yol kənarlarında kifayət qədər yaşayış evləri tikilib. Onların sökülməsi xeyli vaxt və maliyyə vəsaiti tələb edir. Gələcək

rəqət zolağına genişləndirildi. Burada da işlər başa çatmaq üzrədir, ilin sonuna doğru yekunlaşacaq. Yolun Şamaxıdan Yevlağa qədər olan hissəsi ötən il yenidən quruldu və istifadəyə verildi. Daha bir magistral yol Yevlax-Zaqatala-Gürcüstan sərhədi yolumuzdur ki, onun da yenidən qurulmasına start verilib. Zaqatala-Balakən-Mazımçay-Gürcüstan sərhədi avtomobil yolunun yenidən qurulması işləri aparılır, gələn il yekunlaşdırılacaq.

- Magistral yollarda ödənişli avtomobil yollarının olması məsələsi də gündəmdədir. Bu necə tənzimlənəcək, şərtlər nədir?

- Birinci şərt odur ki, ödənişli avtomobil yolu nəzərdə tutulubsa, həmin istiqamətdə ödənişsiz avtomobil yolu da olmalıdır ki, insanlar seçə bilsinlər. O yolun asfalt örtüyü heç də ödənişli avtomobil yolunun asfalt örtüyündən geri qalmamalıdır. Burada əsas fərq odur ki, ödənişli avtomobil yolu daha qısa olur, daha sürətli olur. Bu yolla daha tez mənzil başına çatmaq və xərclərə qənaət etmək mümkündür. Ödənişsiz yollar əsasən yaşayış məntəqələrindən keçir və sürətə məhdudiyət qoyulur. Sürət artıb azaldıqca, sürücü dəfələrlə əyləci basmalı olur, yanacaq sərfiyyatı daha çox olur. Ancaq ödənişli yolda sürət dəyişməz olur, yanacaq sərfiyyatı azalır. Qiyamət isə elə müəyyənləşdirilir ki, ödənişsiz yola sərf olunan əlavə yanacaq və amortizasiya xərclərinin məbləğini ödəməklə ödənişli yoldan istifadə etmək mümkün olacaq. Yəni xərclər təxminən eyni olacaq.

Magistral yollar, eləcə də rayonlararası yollar demək olar ki, yenidən qurulub və normal vəziyyətdədir. İndi məqsəd kəndlərarası torpaq yolların asfalt örtüyü ilə təmin olunmasıdır. Biz heç bir podratçı təşkilatla müqavilə imzalamırıq. Sırf özümüzün texnikamız və işçi qüvvəmizlə iş görürük. Kəndlərarası və qəsəbələrarası yolların təmirinin bizə həvalə olunması 2300 yeni iş yerinin açılması ilə nəticələndi. Biz yol tikintisinə fəhlə-usta işə götürənlər əsasən məcburi köçkünlərdən, aztəminatlı ailələrdən olanları seçdik ki, onların da maddi durumuna köməklik olsun. Bu işləri biz birbaşa özümüz etdiyimizə görə, həm vəsaitə qənaət olunur, işin büdcəsi daha az olur, həm də işin keyfiyyəti yaxşı olur. Çünki biz dövlət qurumuyuz və ayrılan vəsaitə görə cavabdehlik daşıyıq.

- Bütün bu işlərin görülməsi üçün "Azərvtoyol" ASC-yə dövlət büdcəsindən illik nə qədər vəsait ayrılır?

- Hər layihə üçün müxtəlif məbləğdə vəsait ayrılır. Ancaq ümumilikdə, təqribən bu il 200 milyon manata yaxın vəsait ayrılıb. Növbəti ildə də bu qədər maliyyə ayrılması nəzərdə tutulur.

Bakıdan Şamaxıya doğru olan yolda işlər artıq yekunlaşır, orada yol ikizolaqlı idi, dörd hər-

□ Nərgiz LİFTİYEVA
Fotolar: Məğrur MƏRDİNDİR

"Sovetski" Mirzağa Əliyev və Füzuli küçələri üzərindən üzü "Təzəpir" məscidinə doğru keçid körpünün salınması nəzərdə tutulub"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Qarabağ

Bir həftə sonra - noyabrın ortalarında Moskvada Dağlıq Qarabağ probleminin də diqqət mərkəzində olacağı üç görüşün keçirilməsi gözlənilir. Onlardan biri Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədovla ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri arasında baş tutacaq. Digər iki təmas isə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan və erməni prezident Serj Sərkisyanla Rusiya lideri Vladimir Putin arasında nəzərdə tutulub. Türkiyə lideri Putinlə noyabrın 13-də Soçidə görüşəcək.

Bu üç görüşün təxminən eyni vaxta salınmasının nə dərəcədə təsadüf olması məlum deyil. Ancaq bütün hallarda Qarabağ mövzusunun orta gündəm olması konfliktin həlli yönündə hansısa yeni dinamikanın ola biləcəyi haqda ehtimallar yaradır. Bəs belə bir dinamika mümkündürmü, gözlənilirmi? Rusiya və Türkiyə, konkret olaraq onların rəhbərləri birlikdə nizamlaşma prosesini irəli apara bilirlərmə?

Analitiklərin məsələyə baxışları müxtəlifdir.

“Rusiyada Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sırf regional kontekstdə müzakirəsi gözlənilir”. Bu sözləri axar.az-a açıqlamasında Ərdoğan və Putinin

Moskvada gözlənilən görüşü ilə bağlı danışan politoloq İlqar Vəlizadə deyib. Ekspert Ərdoğan və Putinin görüşünün önəmini xüsusi vurğulayıb.

“Ötən ilin payız aylarında Rusiya və Türkiyə xarici işlər nazirlərinin ikitərəfli görüşündə Türkiyənin Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi prosesində iştirakına dair açıq müzakirələr getmişdi. Ankara Moskvanın bu təklifini maraqla qarşılasa da, bu müddət ərzində heç bir real hərəkət baş verməyib. Türkiyə və Rusiya prezidentlərinin bundan öncəki görüşlərində bu məsələ ilə bağlı müzakirələrin getdiyi istisna deyil. Görünür, son nəticədə Türkiyənin prosesdə iştirakını ayrıca müzakirə etməyə

Qarabağ üçün ən uğurlu format - unudulmuş “köhnə”

Ankara-Moskva yaxınlaşması vaxtilə effektiv olmuş ABŞ-Türkiyə-Rusiya üçlü formatını gündəmə gətirə bilər; gözlər Kremldə; **politoloq:** “Ərdoğan Moskvada Bakının də şərtlərini dikte edəcək...”

ehtiyac duyublar. Bu görüş göstərir ki, prezidentlər Qarabağla bağlı ümumi danışıqlar prosesində Türkiyənin yeri ilə kifayətlənməyiblər. Əslində bu, müsbət hadisədir. Türkiyə Minsk Qrupunun üzvüdür, dolayısı ilə olsa da, münaqişənin iştirakçısıdır. Rusiyada Qarabağ münaqişəsinin sırf regional kontekstdə müzakirəsi gözlənilir”, - deyə politoloq qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, hər iki ölkənin regionda kifayət qədər maraqları var: “Türkiyə Rusiyada öz mövqeyini ortaya qoyacaq ki, bu, Azərbaycanın mövqeyi ilə tam üst-üstə düşür. Moskva isə öz mövqeyini sərgiləməkdən çəkinməyəcək. Bildiyiniz kimi, Rusiya və Türkiyə arasında bir sıra mühüm layihələrinin gerçəkləşməsi üçün hava və hazırkı dəmir yolu xətləri kifayət etmir. Ancaq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi hər iki ölkəyə yeni imkanlar açır. Bu üzündən Rusiyada Qarabağla bağlı çox ciddi müzakirələrin gedəcəyini istisna etmərəm. Türkiyə Rusiyada Azərbaycanın maraqlarını əks etdirməklə kifayətlənməyərək, Bakının şərtlərini də dikte edəcək”.

Azərbaycan sözsüz ki, Türkiyənin Qarabağ məsələsində onun maraqlarını həmişə öndə tutacağını bilir və qaradaş ölkənin bu mövqeyini yüksək qiymətləndirir. Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunun açılışı zamanı prezident Ərdoğanın Azərbaycan paytaxtında söylədiyi “Azərbaycanın Qarabağ yarısı bizim yaramızdır” sözləri də şəksiz ki, boşuna bəyan ediləməyib.

Bu, bir daha qaradaş ölkənin yanımızda olduğunu bariz təsdiqi, eyni zamanda işğalçı ölkəyə və onun arxasında duran güclərə xəbərdarlıqdır ki, siz bu münaqişəni istədiyiniz kimi, sırf ermənilərin və rusların mənafeyinə uyğun həll edə bilməzsiniz. Buna imkan verilməyəcək.

Diqqətçəkicidir ki, belə bir Bakı bəyanatından az sonra Ərdoğan Moskvaya - Putinlə görüşə hazırlaşır və özünün dediyi kimi, onunla Qarabağ məsələsini konstruktiv məcəradada müzakirə eləməyi planlaşdırır. Buna qaradaş ölkənin həm hüquqi, həm də mənəvi əsası var. Necə olur ki, Ermənistanın işğal ortağı, Ermənistanı faktiki, öz forpostuna çevirmiş Rusiya “ədalətli və neytral” vasitəçi ola bilər, Azərbaycanda heç bir hərbi bazası olmayan, heç kimin ərazisini işğal eləməyən Türkiyə isə “qərəzli vasitəçi” sayılır?

Yeri gəlmişkən, səmərəsiz və ermənipərəst Minsk Qrupu həmsədrliyi formalaşanadək münaqişənin həlli ilə Türkiyə-Rusiya-ABŞ üçlüyü məşğul olub. Əfsus ki, sonralar həm də antitürk çevrələrin səyləri sayəsində qaradaş ölkə - Azərbaycanın yeganə müttəfiqi vasitəçiliyə buraxılmadı, Türkiyə Minsk Qrupunun yalnız sıravı üzvü kimi qaldı. Halbuki ABŞ-Türkiyə-Rusiya üçlüyü problemin həllində real nəticə əldə etməyə üçün qat-qat böyük potensiala malik idi. İndi də gec deyil əslində və bu üçlü formatın Ankara-Moskva tərəfdaşlığının genişlənməsi ilə yenidən gündəmə gələ bilər.

Öz növbəsində politoloq Elçin Mirzəbəyli bu xüsusda Soçidə Türkiyə və Rusiya prezidentlərinin görüşünün yetərincə önəmli bir zaman kəsiyinə təsadüf etdiyini düşünür. Onun sözlərinə görə, qarşıdakı təmas Ərdoğanın Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu xəttinin açılışı və Azərbaycan-Türkiyə Yüksək Səviyyəli Strateji Əməkdaşlıq Şurasının altıncı iclasında iştirakından, eyni zamanda Azərbaycan-Rusiya-İran dövlət başçılarının Tehranda keçirilən zirvə toplantısından sonra baş tutması Azərbaycan-Türkiyə-Rusiya üçtərəfli formatı ideyasının gerçəkləşməsi də mümkündür.

“Belə hadisələr və görüşlər öncəsi müxtəlif ehtimalların irəli sürülməsi isə təbii qəbul olunmalıdır. Lakin bəzi həmkarlarımdan fərqli olaraq sensasion iddialarla çıxış etməyəcəyəm. Bunun üçün heç bir əsas yoxdur. Rusiyanın şərtləri barədə KİV-də yayılan məlumatlara gəlincə, bunların yeni olmadığını düşünürəm. Artıq 3 ilə yaxındır ki, Azərbaycanda Rusiyanın ehtimal olunan şərtləri ətrafında müzakirələr aparılır. Bu məlumatların bir hissəsi ictimai rəyin öyrənilməsinə və yönləndirilməsinə, digər hissəsi isə hadisələr perspektiv inkişafının şərh olunmasına xidmət edir. Azərbaycan münaqişəsinin ölkənin ərazi bütövlüyündən kənarında hər hansı bir formada həll olunmasına razılıq verməyəcək. Bu, müzakirəsinə ehtiyac duyulmayan bir mövqedir. Regionda baş verən proseslərin təhlili və mövcud reallıqlar Ərdoğan-Putin görüşündə münaqişənin həllinə xidmət edən hər hansı bir razı-

laşmanın olmayacağını deməyə əsas verir”, - deyə politoloq ehtimal edib.

Analitik hesab edir ki, sözügedən görüş daha çox Türkiyə-Rusiya münasibətlərinin inkişafı və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsində Ankaranın iştirakının qəbul olunması baxımından önəmlidir: “Görüş regional əməkdaşlıq formatlarının genişlənməsi üçün də müəyyən imkanlar yarada bilər. Məsələn, Azərbaycan-İran-Rusiya formatı Azərbaycan-Türkiyə-Rusiya-İran formatına çevrilə bilər. Yaxud bu prosesin başlanğıcı kimi Azərbaycan-Türkiyə-Rusiya üçtərəfli formatı ideyasının gerçəkləşməsi də mümkündür.

Bütün hallarda görüşün daha çox regional əməkdaşlığın, xüsusilə də Rusiya-Türkiyə münasibətlərinin inkişafına xidmət edəcəyini düşünürəm. Hesab edirəm ki, Türkiyə və Rusiyanın dövlət maraqları baxımından uzlaşdırılması lazım gələcək və prioritet sayılacaq mövzuların sayı yetərincədir. Bu sırada Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinin ön sıralarda yer ala biləcəyi az inandırıcı görünür”.

Hər necə olmasa, Rusiya və Türkiyə liderlərinin şəxsi təmaslarının artması tərəflərin ortaq problemi olan Dağlıq Qarabağ məsələsinin həll imkanlarına yalnız müsbət təsiri göstərə bilər, nəinki mənfə. Bu təsir yəqin ki, Kremlin Qərblə münasibətlərinin dinamikasından da asılı olacaq. Başqa sözlə, Moskvanın Ankaraya ehtiyacı artdıqca, o, Türkiyənin sözünü və maraqlarını daha çox ciddiylə almalı olacaq - o cümlədən Qarabağ məsələsində.

ATƏT təmas xəttində monitoring keçirəcək

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, noyabrın 8-də Tərtər rayonu ərazisində yerləşən Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində növbəti monitoringin keçirilməsi planlaşdırılır.

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən müsavət.com-a verilən məlumata görə, monitoringi Azərbaycan tərəfindən şəxsi nümayəndənin səhra köməkçiləri Mixail Oluar və Martin Şuster keçirəcəklər.

Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilmiş və nəzarət olunan Azərbaycan ərazisində monitoringi şəxsi nümayəndənin səhra köməkçiləri Gennadi Petrika və Oqnyen Yoviç keçirəcəklər.

"Dağlıq Qarabağ münaqişəsi Putin-Ərdoğan görüşündə əsas mövzu yox, müzakirə mövzularından biri olacaq. Bir sayılı mövzu Suriya məsələsidir".

Politoloq Şahin Cəfərli bu fikirləri Türkiyə və Rusiya prezidentləri Rəcəb Tayyib Ərdoğanla Vladimir Putin arasında Moskvada noyabrın 13-də keçiriləcək görüş barədə "Yeni Müsavat"a danışarkən söylədi.

Türkiyə prezidenti Azərbaycanla səfərini başa vurub geri dönmək ölkəsinin jurnalistlərinə açıqlamasında "Türkiyə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ədalətli həlli üçün Azərbaycanla həmrəy hərəkət etməkdə davam edəcək. Mən bu haqda Rusiya prezidenti Putinlə ya gələm, ya da o biri həftə keçirəcəyimiz görüşdə də danışacam. Onun münasibəti çox əhəmiyyətlidir. Əgər Putin həqiqətən bu məsələyə fokuslanacaqsa, problem asan həll ediləcək" - sözləri nəhayət ki, Qarabağla bağlı irəliyə doğru addımların atılacağına ümidlər yaradıb. Xüsusilə də bölgənin iki böyük dövlətinin münasibətlərinin normallaşdığı dövrdə Qarabağla bağlı müzakirələrin aparılmasının Azərbaycanın faydasına ola biləcəyi ehtimalı

var. Ancaq Rusiyanın rəsmi açıqlamasından bəlli oldu ki, prezidentlərin görüşünə Qarabağ məsələsi ayrıca müzakirə mövzusu kimi əlavə edilməyib.

Ekspert qarşıdakı görüşdə müzakirə mövzusu olacaq digər mövzulara diqqət çəkdi: "Türkiyə Suriya məsələsi ilə bağlı Astana formatı çərçivəsində Rusiya və İrənla əməkdaşlıq edir. Lakin bu əməkdaşlıq heç də hamar getmir və Türkiyənin maraqlarının təmin olunması baxımından bəzi problemlər və qeyri-müəyyənliklər var. Məsələn, Türkiyənin terror təşkilatı saydığı PYD-YPG qruplaşmasına Rusiyanın münasibəti Ankaranı qane etmir. Rusiya bu qruplaşmanı nəinki terror təşkilatı saymır, üstəlik, onların Moskvada rəsmi nümayəndəlik açmasına şərait yaradıb. Ötən ay PYD rəhbərlərinin Rusiyaya səfəri təşkil edilib və onlar Rusiya XİN-in rəsmi nümayəndələri tərəfindən qəbul olunublar. İndi isə Moskva Soçidə təşkil etməyə hazırlaşdığı və Suriyanın gələcəyinin müzakirə olunacağı Suriya Milli Dialoq Konqresində iştirak etməsi üçün PYD-yə də dəvət göndərib. Bundan başqa, Suriyanın gələcək dövlət quruluşu müəyyən edilərkən kürdlərə muxtariyyət verilməsi məsələsi də aktualdır və Əsəd rejimi bunu müzakirə etməyə hazır olduğunu bildirib".

Ş.Cəfərli bildirdi ki, bütün bunlar Türkiyəni ciddi narahat edir və Ərdoğan-Putin danışıqlarının önəmli hissəsinin bu problemə sərf olunacağı sirr deyil: "İkinci önəmli müzakirə mövzusu isə Türkiyə-Ru-

siya iqtisadi-ticarət əlaqələrinin inkişafı, bu kontekstdə "Türk axını" layihəsinin perspektivləri və ikitərəfli əlaqələrə aid digər məsələlər olacaq".

Ş.Cəfərli isə yalnız yuxarıda qeyd etdiyi mövzuların müzakirəsindən sonra növbənin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə gələ biləcəyini düşünür: "Bu, ilk dəfə deyil və hər iki ölkənin maraqlarının olduğu Cənubi Qafqazdakı bu ixtilafın həlli məsələsi ötən illərdə zaman-zaman Rusiya-Türkiyə dialoqunda gündəmə gəlib. Lakin hər hansı nəticə əldə olunmayıb. Səbəb odur ki,

Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli üzrə ayrıca beynəlxalq format var və bu məsələ Rusiya-Türkiyə münasibətləri və digər ikitərəfli müstəvildə, eləcə də başqa beynəlxalq qurumlarda detallı şəkildə müzakirəyə çıxarılaq həlli olunub bilməz. Bəzən belə fikirlər eşidirik ki, Putin Ərdoğan vasitəsilə Azərbaycana mesaj göndərəcək və yaxud münasibətin həllinə dair öz şərtlərini Türkiyə vasitəsilə Bakıya ötürəcək və s... Bu fikirlərə qatılmıram. Rusiya öz mövqeyini Azərbaycana çatdırmaq üçün vasitəçiyə niyə ehtiyac duysun ki? İki ölkə arasında normal münasibətlər var və tez-tez rəsmi, qeyri-rəsmi görüşlər keçirilir. Rusiya istənilən məsələ ilə bağlı mövqeyini Bakıdakı səfiri, yaxud bura göndərəcəyi emissarlar vasitəsilə problemsiz şəkildə çatdırıa bilər. Eləcə də, çox vacib məsələlər xarici işlər nazirlərinin, prezidentlərin telefon danışıqları, üz-büz görüşləri zamanı qaldırıla bilər".

Politoloq bu məsələdə Rusiyanın gizli məqsədinin olmasını ehtimalına da münasibət bildirdi: "Nəzəri cəhətdən belə bir variant da mümkündür ki, Rusiya münaqişənin həlli ilə bağlı irəli sürdüyü hansısa planın - məsələn, məşhur Lavrov planının - Azərbaycan tərəfindən qəbul olunması üçün Türkiyənin rəsmi Bakı üzərindəki təsir imkanından yararlanmağa çalışsın. Yeni ola bilər ki, Putin Ərdoğanla Azərbaycanı həmin təkliflərə razı salmaq üçün öz nüfuzundan istifadə etməsini istəsin. Belə bir ehtimalı istisna etməmə, lakin bu, elə də ağılabat versiya deyil, çünki Türkiyə Azərbaycanın qəbul etmədiyi və etməyəcəyi bir planı, təklifi dəstəkləməz. Amma istənilən halda, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin yüksək səviyyəli görüş və danışıqlarda gündəmə gəlməsi, müzakirə mövzusu olması müsbət haldır. Ən azı, dünya vaxtaşırı görməli və anlamalığıdır ki, belə bir problem də var və onu həll etmək lazımdır".

□ **E.PASASOY**

Regionda növbəti Iran-ABŞ qarşıdurması

ABŞ və müttəfiq dövlətlərlə İran arasında son günlər sürətlə yüksələn gərginlik nəyə işarədir?

ABŞ prezidenti Donald Tramp 1979-cu ildə İrana qarşı birtərəfli qaydada tətbiq edilmiş sanksiyaların müddətini daha bir il uzadıb. APA-nın "RIA Novosti"yə istinadən verdiyi xəbərə görə, bu barədə Ağ Evin məlumatında bildirilir.

"ABŞ-İran münasibətləri indiyədək normallaşmayıb. Amerika lideri bununla əlaqədar 12170 sayılı fərmanla İrana qarşı tətbiq edilmiş fəvqəladə vəziyyət rejimini uzatmaq qərarına gəlib", - deyər, şərhində qeyd olunub.

Xatırladaq ki, oktyabrın 15-də ABŞ prezidenti İran və "altılıq" (BMT TŞ-nin 5 daimi üzvü və Almaniya) ölkələri arasında imzalanmış nüvə sazişində nəzərdə tutulan İrana qarşı sanksiyaların dondurulması qanununu imzalamayıb. İki ay ərzində Konqres layihəni müzakirə edəcək və müvafiq

qərar verəcək. Trampın hazırkı qərarı isə İranda inqilabdan sonra ABŞ səfirliyinə hücumdan sonra bu ölkəyə qarşı tətbiq edilmiş sanksiyalardan gədir. Trampın hərəkətləri göstərir ki, o, sələfi Obamanın əksinə olaraq İrənla qarşıdurmada maraqlıdır. Bunu Tramp özü də gizlətmir. Vəzifəyə gəldikdən sonra verdiyi açıqlamalarında

Tramp İrənı tənqid edib, onu Yaxın Şərqdə sülhə təhdid adlandırıb. Digər tərəfdən, Ağ Evin hazırkı sahibinin İsrail və Səudiyyə Ərəbistanı ilə yaxın münasibətlərdə olması onu onsuz da İrana qarşı sərt xəttə dartır.

Son günlər İran və Səudiyyə Ərəbistanı arasında münasibətlər yenidən gərginləşib.

Bunun isə iki əsas səbəbi var. Birincisi Livanda baş verən siyasi böhrandır. Livanın baş naziri Saad Həriri ər-Riyada gedib və bu ölkədən televiziya ilə müraciət edərək istefa verdiyini bildirib. Ancaq eyni zamanda istefa çıxışında İrənı sərt şəkildə tənqid edib, Tehrənı bölgədə sabitliyi pozmaqda, tərribatlar törətməkdə ittiham edib. Bundan başqa, İrənla yaxın Hizbullah təşkilatını da pisləyən Həriri həyatına təhlükə olduğunu və atası kimi sui-qəsdə məruz qala biləcəyini deyib.

Maraqlıdır ki, istefasından bir neçə gün əvvəl Həriri İrənın sabiq xarici işlər naziri, dini liderin xarici siyasət üzrə məsləhətçisi Əliəkkəb Vəlayəti ilə görüşüb. Daha sonra isə Səudiyyə Ərəbistanına gedib və burada vəliəhd şahzadə Məhəmməd ibn Salmanla görüşdükdən sonra istefasını elan edib. Bu hadisədən bir neçə saat sonra Yəməndə hazırda hakimiyyəti ələ keçirmiş Husi üsyançıları Səudiyyə Ərəbistanına ballistik raket atıblar. Raket ər-Riyad Kral Xəlil adına Beynəlxalq Hava Limanı yaxınlığında vurularaq salınıb.

ABŞ prezidenti Donald Tramp da Səudiyyə ərazisinə raket atılmasını tərribat adlandırıb və İrənı ittiham edib.

İran XİN sözcüsü Bəhram Qasimi ər-Riyadın ittihamını gülünc adlandırıb. İnqilab Keşikçileri Korpusunun rəhbəri Məhəmməd Əli Cəfəri Ameri-

ka prezidenti Donald Trampın Yəməndən Səudiyyə Ərəbistanına raketin atılmasında Tehrənı ittiham etməsi ilə bağlı bəyanatını tənqid edib. O, İrənın Yəmənə raket vermədiyini qeyd edib və Trampın İrana qarşı çox bəyanatını əsassız adlandırıb.

Həm İran və Səudiyyə Ərəbistanı arasında baş verən, həm də ABŞ prezidentinin İrənla bağlı son bir ayda atdığı addımlar Yaxın Şərqdə qarşıdakı dövrdə təzyiqlərin daha da yüksələcəyini göstərir. Üstəlik, İraq və Suriyada böyük müharibənin başa çatması, həmçinin Səudiyyə Ərəbistanı daxilində baş verən Qərb blokunun yeni gərginlik ocağı yaratmasını qaçılmaz edir. Gərginlik ocaqlarının Qərbin regiondakı müttəfiq dövlətlərinin daxilinə keçməsi yaxşı perspektiv vəd etmir. Bu səbəbdən də gərginlik ocağının İran üzərinə daşınması indiki mərhələdə ABŞ-ın müttəfiqləri üçün vacibdir. Bu mənada qarşıdakı aylarda İrənla gərginliyin artacağı və hətta iki il əvvəlki səviyyəyə çatacağına gözləmək olar. Əks təqdirdə, Səudiyyə Krallığı daxilində baş verən, eləcə də İraq və Suriyada savaşın başa çatması prosesi körfəz ərəb dövlətləri üçün ciddi problemlərə səbəb ola bilər. Görünür ki, məhz bu səbəbdən də yaxın zamanlarda daha böyük miqyaslı yeni regional münaqişənin başlaması gözləmək lazım-

dır. İrana qarşı hərbi əməliyyatlar daha çox risk tələb etdiyi üçün indiki nisbətən "zəif bənd" Livan-Fələstin xətti hesab olunur. Fələstində nisbi sabitlik bərpa olunduğu və HƏMAS-Fəth cəbhəsində sülh əldə olunduğu üçün gözlər İndi Livandadır. Yaxın Şərqdə İrənın ən yaxın müttəfiqi və necə deyirlər, güclü olduğu ölkə Livandır. Hizbullah vasitəsilə faktiki olaraq Bəşər Əsəd xilas oldu. Bu səbəbdən də hazırda həm İsrail, həm də Bəşər Əsəd əleyhinə cəbhənin əsas hədəfi Hizbullahdır. Livanda baş nazirin istefası siyasi böhrana çevrilmə yolunda ciddi bir addımdır. Hərrinin istefası Livanda onsuz da kövrək olan sabitliyi daha da zəiflədəcək.

Əgər bu ssenari effekt versə, o zaman yaxın aylarda Livanda daxili siyasi böhran və ardınca bu ölkəyə qarşı İsrail müdaxiləsi qaçılmaz olacaq. İsrail İndi İrənın regiondakı ən əsas gücünü Livanda məhv etməyə çalışır. Digər tərəfdən, 11 il əvvəl ilk dəfə İsrail məhz Hizbullah qarşısında uğursuzluğa düçar olub. Livana, yeni Hizbullah qarşı növbəti müharibə İsrailin həm də qısa əməliyyatdır. Bunu Təl-Əviv rəsmiləri də gizlətmir. Bu səbəbdən də ehtimal ki, növbəti "vəkalet savaşının" ünvanı Livan olacaq. Təbii ki, yerli siyasi qüvvələrin ağıllı addımları olmasa.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU**

Azərbaycana idxal edilən kərə yağı və digər süddən hazırlanmış yağlar üçün tətbiq edilən gömrük idxal rüsumları 3 dəfə azaldılır. Artıq Nazirlər Kabineti bununla bağlı "Azərbaycan Respublikasının ərazisinə gətirilən mallar üzrə gömrük idxal rüsumlarının dərəcələri"ndə müvafiq dəyişiklik edib.

Qeyd edək ki, indiyədək Azərbaycana idxal edilən kərə yağı və digər süddən hazırlanmış yağlar üçün tətbiq edilən gömrük idxal rüsumları bu malların gömrük dəyərinin 15 faizi həcmində olub. Qərara əsasən, kərə yağı və digər süddən hazırlanmış yağlar üçün tətbiq edilən gömrük idxal rüsumları bu malların gömrük dəyərinin 5 faizi həcmində müəyyənənib. Qərar dərc edildiyi gündən - 07 noyabr 2017-ci il tarixindən 30 gün sonra qüvvəyə minir və 2019-cu il dekabrın 31-dək qüvvədədir.

Dövlət Gömrük Komitəsinin Maliyyə-tarif və valyuta nəzarəti baş idarəsinin rəisi Mirqasım Vahabov bildirib ki, kərə yağı üçün tətbiq edilən gömrük idxal rüsumlarının azaldılması bu məhsulun pərakəndə satış qiymətinə də təsirsiz ötürməyəcək (APA). İdarə rəisinin sözlərindən belə məlum olub ki, kərə yağının idxal rüsumunun azaldılması bilavasitə ölkə prezidentinin tapşırığı ilə baş tutub: "Bununla bağlı ölkə başçısının xüsusi tapşırığı var idi və hökumət bununla bağlı dərhal müvafiq addım atdı". Komitə rəsmisi əlavə edib ki, rüsumların azaldılması pərakəndə satış qiymətlərinə də təsir

Gömrük rüsumu azaldıldı: kərə yağı ucuzlaşacaq

Dövlət məmuru "Əhali bunu tez bir zamanda hiss edəcək" deyir, iqtisadçı ekspert isə...

edəcək: "Əhali bunu tez bir zamanda hiss edəcək".

Onu da qeyd edək ki, sentyabrın əvvəlindən ölkədə kərə yağının qiymətində başlayan kəskin bahalaşma son nəticədə bu məhsulun idxalının 2 dəfəyədək azalmasına səbəb olmuşdu. Belə ki, sentyabrda Azərbaycana kərə yağı və süddən hazırlanmış digər yağların idxalı avqustdakı 1075,05 tondan 553,49 tona düşmüşdü. İdxalçı şirkətlər bunu əhəlinin alıcılıq imkanlarının məhdudlaşması ilə izah etmişdilər.

Xatırladaq ki, oktyabrın əvvəlində idxalçı şirkətlərin açıqlamasından aydın olmuşdu ki, dünya bazarında yağın bahalaşması prosesi davam etdiyi üçün Azərbay-

candakı qiymətlər də sabit qalmayaraq, dünya qiymətinə uyğunlaşacaq. Bu açıqlamadan bir ay keçməmiş kərə yağının qiymətində yenidən hər kiloqramda 1 manat civarında artım qeydə alındı. İdxalın azalması, qiymətin yüksəlməsi son nəticədə hökumətin rüsumları azaltmasına səbəb oldu.

Bir məsələni də qeyd edək ki, gömrük rüsumlarının azaldılması nəticəsində kərə yağının hər kiloqramında 10 faiz ucuzlaşma olacağı gözlənilir. Məsələn, hazırda kiloqramı 18 manata satılan yağ yeni rüsumla idxal olunan sonra 1,8 manat ucuzlaşaraq, 16,2 manata, yaxud 20 manata satılan yağ 18 manata düşə bilər.

Bundan əlavə, idxalçı şirkətlərdən aldığımız məlumat görə, hazırda ölkədə sentyabr ayından gətirilən məhsullar satılır, bir çox firmalarda iri həcmdə ehtiyatlar qalır. Yeni qərarın dekabrın 7-dən sonra gətiriləcək məhsula aid olacağını nəzərə alsaq, kərə yağının qiymətində dəyişikliyin dekabrın sonlarından etibarən başlayacağına gözləmək olar.

Bu qərarın dövlət büdcəsinə təsirinə gəlincə, ötən il Azərbaycana 28 milyon 377.94 min dollar, cari ilin 9 ayında isə 35 milyon 998149.22 dollar dəyərinə də yağ idxal edilib. Orta illik idxalı təxminən 45 milyon dollar götürüldükdə, ondan daxil olan idxal rüsumunun 10 faiz azalması büdcə üçün 4,5 milyon dollar itki deməkdir.

İqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənovun fikrincə, məhsulların bahalaşması ciddi problemlər yaradır: "Bu il ölkədə ən yüksək qiymət artımı kərə yağında qeydə alınıb. Ümumiyyətlə, son məlumata görə, Azərbaycanda 15 faizə yaxın, ərzaq məhsullarında isə 18 faizədək inflyasiya olub. Bu, rəsmi məlumatdır,

Azərbaycan alkoqollu içki və tütün məmulatlarına idxal aksizini artırır

Azərbaycanda milli valyutanın ucuzlaşması idxal olunan alkoqollu içkilər və tütün məmulatlarının qiymətinin daxili bazarda artmasına, idxal aksiz vergisi üzrə isə daxilolmaların azalmasına səbəb olub. Bu səbəbdən 2018-ci ildən etibarən alkoqollu içkilər və tütün məmulatlarının idxalına tətbiq olunan aksiz vergi dərəcəsinin 2 dəfə artırılması nəzərdə tutulub.

Virtualaz.org-un məlumatına görə, bunu Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq, Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya, Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə, Aqrar siyasət, İctimai birliklər və dini qurumlar komitələrinin birgə iclasında 2018-ci il üzrə Azərbaycanın dövlət büdcəsinin layihəsinin müzakirəsi zamanı maliyyə naziri Samir Şərifov deyib.

Onun sözlərinə görə, aksiz dərəcələrinin iki dəfəyə qədər artırılması məqsədilə Vergi Məcəlləsinə nəzərdə tutulan dəyişiklik prezidentə təqdim olunub: "Müəyyən aidiyyəti qurumlarda baxıldıqdan sonra Məcəlləyə dəyişiklik parlamentə deputatların müzakirəsinə təqdim olunacaq".

real inflyasiyanın daha yüksək olduğu hamıya aydındır. Əhəlinin gəlirləri qiymətlərdən daha aşağı sürətlə artır. Ərzaq məhsulları üzrə bahalaşmanın daha yüksək olması ondan irəli gəlir ki, əhali qidalanmaq üçün ərzaq almağa məcbur olur. Alıcısı olan məhsulları isə sahibkarlar daha çox bahalaşdırmağa çalışırlar".

Ekspertin sözlərinə görə, kərə yağının kəskin bahalaşması əhəlinin maddi vəziyyətini pisləşdirməklə yanaşı, sağlamlığına da mənfi təsir göstərir: "İnsanlar məcburdular ya az alsınlar, ya da daha ucuz və aşağı keyfiyyətli yağlardan istifadə etsinlər. Bu isə sağlamlığa zərbə vurur. Bütün bunlar, əlbəttə, hökumətin əlindəki rıçaqlardan istifadə etməklə kərə yağının qiymə-

tində ucuzlaşmaya nail olması zərurətini yaratmışdı. Bu baxımdan, kərə yağına gömrük rüsumunun azaldılması müsbət addımdır. Lakin hesab edə bilməyəcəm ki, qiymətlərə təsir baxımından yetərli deyil. Daha yaxşı olardı ki, ən azı, müəyyən müddətə rüsumlar tamamilən aradan qaldırılsaydı, yaxud satışda diferensiallaşmış ƏDV tətbiq olunardı".

R.Həsənova görə, Azərbaycanda yüksək keyfiyyətli kərə yağına olan tələbat əsasən idxal hesabına təmin olunur: "Yerli istehsal daha aşağı keyfiyyətli məhsul buraxır, həm də daxili tələbatı təmin etmək gücündə deyil. Buna görə də yerli istehsalı qorumaq üçün idxal rüsumunu yüksək saxlamaq əlverişli deyil".

□ DÜNYA

"Deputatın maaşı prokurorun məvacibindən azdır"

Siyavuş Novruzov: "Azərbaycanın dövlət büdcəsi sosializmdən fərqlənməlidir"

"Növbəti ilin büdcəsində dövlət strukturlarında maaşların artırılması nəzərdə tutulsa da, bu, deputatlar üçün nəzərdə tutulmayıb. Niyə belə ayrı-seçkilik qoyulur? Büdcədə dövlət strukturlarında çalışanların maaşlarının 20 faiz artırılması, yuxusunda nəse görüb duranların məvaciblərinin qaldırılması nəzərdə tutulsa da, bu, Milli Məclisdə çalışanlara şamil olunmur".

Modern.az xəbər verir ki, bu sözləri Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov noyabrın 7-də keçirilən büdcə müzakirəsi zamanı deyib. O bildirib ki, Milli Məclisin illik büdcəsi cəmi 600-700 min manat civarında artırılır.

"Parlamentin illik büdcəsi heç bir rayonun büdcəsi qe-

dər də deyil. Belə yanaşmaq olmaz. Axı bu gün qaçan da, qovan da Milli Məclis üz tuktur. Bu gün Milli Məclis yeganə qurumdur ki, bütün problemlərə sinə gerir. İstər xarici ölkələr, beynəlxalq təşkilatlar, istərsə də daxildə vətəndaşların problemi olsun".

Komitə sədri qeyd edib ki, parlamentin 50 ölkə ilə

dostluq qrupu var, heç olmasa bu qruplarla iş aparmaq üçün ildə və yaxud 3 ildən bir görüş keçirilməlidir: "Xarici dostluq qruplarına Azərbaycan haqqında məlumat verməliyik ya yox? Bu gün ölkəyə qonaqlar dəvət edilir. Səfərlər olur. Beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycana qarşı hücumların qarşısında deputatlar dayandığı halda, onların maaşı niyə artırılmır?"

S.Novruzov deyib ki, hazırda deputatın maaşı bir rayon məhkəmə sədrinin, po-

Siyavuş Novruzov

lis rəisinin və prokurorun məvacibindən azdır. "Bu gün hamı deputatın nə ilə dolandığını yaxşı hesablayır. Amma bilməliyik ki, bütün yük onların üzərinə düşür. Odu ki, deputatların da maaşı qaldırılmalıdır. Təkcə deputatların deyil, eyni zamanda parlamentin strukturunda çalışanların da maaşı qaldırılmalıdır".

S.Novruzov Milli Məclisdə keçirilən büdcə müzakirələrində çıxışında "Azərbaycanın dövlət büdcəsi sosializmdən fərqlənməlidir, yeni

dəyərlər əsasında qurulmalıdır" fikrini də səsləndirib.

Maliyyə naziri Samir Şərifov isə Siyavuş Novruzovun 2018-ci ilin dövlət büdcəsinin müzakirəsi zamanı səsləndirdiyi fikirlərə münasibət bildirib. S.Şərifov "Azərbaycanın dövlət büdcəsinin sosializmdən fərqlənməməyi ilə bağlı deyilən fikirlərlə razılaşmıram", - deyib.

Nazir deyib ki, Milli Məclis dövlət büdcəsinin artırılması ilə bağlı təklif irəli sürə bilər: "Belə olan halda məsələyə baxıla bilər".

"Azərbaycanda büdcə təşkilatlarında çalışanların maaşlarının artırılmasına ciddi ehtiyac var. Buna görə də 2018-ci ilin büdcəsində həmin məsələ nəzərə alınmalıdır". Bu barədə deputat Əli Məsimli bildirib.

Deputat deyib ki, büdcə təşkilatlarında çalışan, 200-300 manat maaş alanların vəziyyəti pisləşib: "Büdcənin strukturuna yenidən baxılarda daha səmərəverən sahələrə, aztəminatlı ailələrə, o cümlədən büdcə təşkilatlarında çalışanların maaşlarının artırılmasına ciddi ehtiyac var".

Ə.Məsimli bildirib ki, inflyasiyanın proqnozlaşdırılardan çox olması əsasən sünə qiymət artımı ilə bağlıdır:

"Biz berrəqəmli inflyasiya proqnozlaşdırırıq, ancaq son-da ikirəqəmli olur. Buna da səbəb inhisarçılıqdır. Inflyasiyanın proqnozlaşdırılardan çox olması əsasən sünə qiymət artımı ilə bağlıdır".

Yasamalda növbəti tikinti qalmaqalı

Sakinlər 5 binanın arasında yeni göydələni tikintisinə etiraz edir, vətəndaşlardan biri intihara cəhd də edib...

Ötən gün Yasamal rayonu, Zahid Xəlilov küçəsində tikinti qalmaqalına görə bir nəfər şəxs intihara cəhd edib. Həmin küçədə yaşayan sakinlərdən biri binanın önündəki ərazidə tikinti işinin aparılmasına və ağacların kəsilməsinə etiraz olaraq binanın damına çıxıb. O, binanın həyatında söküntü işinin dayandırılmasını tələb edib. İntihara cəhd etmək istəyən Ruslan Məhərrəmova danışıqlar nəticə verib, onu bina-dan endirmək mümkün olub.

Xatırladaq ki, Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının 21.06.2017-ci il tarixli sərəncamı ilə "Elite City" MMC Yasamal rayonu, Zahid Xəlilov, Əhməd Cəmil və Şəhriyar küçələrinin əhatə etdiyi 568-ci məhəllədə çoxmərtəbəli bina tikməyi planlaşdırıb. Musavat.com-un müxbiri adçəkilən ərazidə olub, sakinlərlə söhbət edib.

Ərazidə olduğumuz zaman müşahidə etdik ki, tikilməsi planlaşdırılan çoxmərtəbəli bina ilə qonşu binalar arasındakı məsafə olduqca yaxındır. Tikinti aparılacaq ərazi 5 bina ilə qonşudur. Ən yaxın olduğu bina ilə məsafə təqribən 10 metrə yaxındır. Digər binalar arasındakı məsafə də normalıdan azdır.

Sakinlər bizimlə söhbətin-də bildirdilər ki, Zahid Xəlilov 36A, 36B, 36V, Əhməd Cəmil 23, 25, 27 və Şəhriyar küçələrinin kəsişməsində ikimərtəbəli binaların və həyat evlərinin sökülərək yerində "göydələni" tikilməsi onları narazı salıb: "Yasamal Rayon İcra Hakimiyyəti və tikinti şirkətinin nümayəndələri əraziyə gələrək, pilot layihə adı altında ikimərtəbəli köhnə tikilləri söküb, yerində çoxmərtəbəli bina tikəcəklərini bildiriblər. Lakin ətrafdakı binaların sakinləri ərazidə yeni binanın tikilməsini doğru hesab etməyərək, etiraz qalxıblar. Qəzalı vəziyyətdə olan kiçik binaları söküb, 30-a yaxın ailəni kirayə evlərə köçürdülər. Mənzillərinin yerində yeni "göydələni" tikilənədek şirkət onları kirayələ-

rə köçürəcəyini vəd verib. Yasamal Rayonu İcra Hakimiyyətinin nümayəndələrinin dediyinə görə, 18 ay müddətində binanın tikintisi yekunlaşacaq. Təsəvvür edin ki, 5 binanın əhatəsində 14 mərtəbəli bina tikəcəklər. Binalar arasındakı məsafə də tikinti normalına da uyğun gəlmir. Özbəşənliqdir, camaata hədə-qorxu gəlirlər. Əgər 14 mərtəbəli bina tikilsə, burada aləm bir-birinə dəyəcək. Maraqlıdır ki, əgər bina tikilsə giriş-çixışı hara olacaq? Aydın məsələdir ki, hərəkət etmək mümkün olacaq.

Məsələ ilə bağlı həmin ərazidə yaşayan hüquqşünas Həbib İsgəndərov musavat.com-a danışıb: "Ərazidə aparılan qanunsuz tikinti ilə bağlı kifayət qədər mətbuata və aidiyyəti orqanlara məlumat vermişik. Bildiyiniz kimi, buraya hakim də gətirilmişdi. O vaxtdan bəri məhkəmə işləri yekunlaşdırılmayıb. Buna baxmayaraq, binaların qarşısında yerləşən həyat evlərini və köhnə ikimərtəbəli binaların sakinlərini kirayələrə köçürüb, söküntü işləri apardılar. Tikinti şirkəti həmin ailələri razi salıb, məqsədi yeni bina tikdikdən sonra həmin sakinləri oraya məskunlaşdırmaqdır. Lakin ətrafdakı binala-

rın sakinləri buna narazıdır və tikinti aparılmasının əleyhinədir. Sakinlərlə danışıq aparılmış, razılaşdırılmamış bu işlər həyata keçirilir".

H.İsgəndərov Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin və tikinti şirkətinin həyata keçirdiyi işlərin qanunvericiliyə zidd olduğunu bildirdi: "Tikinti aparılan "Elite City" MMC-nin məqsədi yüzlərlə insanın yaşadığı binaların həyatında 14 mərtəbədə ibarət 150 mənzilli bina tikməkdir. Hazırda söküntü aparılan ərazi hasarlanıb, tikintiyə hazırlıq işləri gedir. Sakinlərin narazılığı ondan ibarətdir ki, bu işlər tikinti-şəhərsalma normalına uyğun deyil. Həmin ərazidə tikinti aparılması qanunvericilik tələblərinə, ümumiyyətlə, hər baxımdan doğru deyil. Əgər çoxmərtəbəli bina tikilsə, oradakı doqquzmərtəbəli binaların hava almağa yeri qalmır. Bizim dövrimizlə müxtəlif mütəxəssislər də əraziyə baxış keçiriblər. Memarlar İttifaqının memarları, digər şəxslər də belə bir yerdə çoxmərtəbəli binanın tikilməsinə mat qalıblar. Şirkət isə bildirir ki, onların aidiyyəti qurumların hamısından icazə sənədləri alıblar. Bu, tamamilə yalan söhbətlərdir. Arxitektura Komitəsi 1 may, 16 may, 10 iyun tarixində və 25 iyul tarixlərində 4 dəfə məktub verib ki, həmin ərazidə 14 mərtəbəli bina tikilməsi məqsədəuyğun deyil. Məsələ ilə bağlı Arxitektura Komitəsi biza şifahi şəkildə də bildirdi. Yalnız üçmərtəbəli qeyri-yaxşıy binası tikilməsi planlaşdırıla bilər. Daha sonra 50 nəfərin imzası ilə sonuncu dəfə də yazılı qaydada müraciət elədik. Komitə həmin qaydada hər hansı

nədləri, ərazinin planlaşdırılması, eskiz sənədləri Nazirlər Kabinetini qərarına uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi ilə razılaşdırılıb, sonra eskiz layihəsi icra hakimiyyəti tərəfindən təsdiqlənib və son-da işçi layihənin hazırlanmasına icazə verilib. Bundan sonra şirkət özünün işçi layihəsini hazırlayıb, müvafiq qaydada bütün razılaşmaları keçir və ekspertizaya təqdim edilir. Yanğın təhlükəsizliyi nöqtə-yi-nəzərdən tələb olunan rəy, ekoloji, sanitariya-epidemioloji, o cümlədən günəşin düşməsi, havalanma, inhalyasiya layihəsi olunub, tikiləcək binanın qonşu binaların üzərinə kölgə

sılması bütün bunlar layihə əsasında sübut olunub və Dövlət Ekspertiza İdarəsi layihəni tam ekspertiza edərək öz rəyini verib. İcra hakimiyyəti isə buna icazə verib. Bütün rəy və razılaşmalardan sonra işçi layihə ilə razılaşdırılıb, tikintiyə başlanmasına icazə verilib".

Binalar arasındakı məsafəyə gəldikdə isə E.Bağirov qanunvericilikdə konkret bir normanın olmadığını bildirdi: "Binalar arasındakı məsafə ilə bağlı onu deyim ki, burada konkret rəqəm yoxdur. Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinin 69-cu maddəsində belə müəyyənləşdirilib".

□ **Məğrur MƏRD**
Fotolar müəllifindir

"Nar" jurnalistlər üçün Nar bayramı media-turu təşkil etdi

Azərbaycanın milli-mədəni irsinə bağlılıq nümayiş etdirən "Nar" Göyçayda təşkil edilmiş ənənəvi Nar bayramı ilə əlaqədar olaraq mətbuat nümayəndələri üçün media-tur təşkil edib. Müxtəlif maraqlı müsabiqələr və əyləncəli proqramla müşayiət olunan tədbir böyük bayram əhval-ruhiyyəsində keçib.

Tədbir zamanı "Nar" əməkdaşları jurnalistlər üçün təşkil edilmiş təqdimat çərçivəsində mobil operatorun fəaliyyət istiqamətləri, xüsusilə regionları əhatə edən fəaliyyətlər, bölgələrdə dəqiqəsi cəmi 1 qəpiyə danışmaq imkanı verən "Yerlim" tariflər toplusu, şəbəkənin təkmilləşdirilməsi istiqamətində görülmüş işlər, 2017-ci il ərzində ölkə ərazisində qurulmuş yeni baza stansiyaları, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə "Nar" şəbəkəsinin təmin edilməsi, səs keyfiyyətinin nəzərəcarpaq dərəcədə artımını təmin edən "HD-Voice" (High Definition Voice) xidmətinin təqdim edilməsi, ATM (Asynchronous Transfer Mode) texnologiyalı transmissiya xətlərinin müasir tələblərə cavab verən və daha keyfiyyətli rabitəni təmin edən IP (Internet Protocol) texnologiyasına əsaslanmış xətlərlə əvəz edilməsi və planlaşdırılan digər işlər barədə geniş məlumat verilib.

"Nar" tərəfindən festival çərçivəsində təşkil edilmiş kompleks tədbirlər geniş ictimai marağa səbəb olub. Bayramda iştirak edən media nümayəndələri mobil operatorun təqdimatını maraqla izləyərək tədbirdən geniş reportaj hazırlayıblar.

"Azerfon" şirkəti 21 mart 2007-ci ildə "Nar Mobile" ticarət nişanı ilə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsinə abunəçilərinin istifadəsinə verib. Mobil operator şəbəkə keyfiyyətinin davamlı təkmilləşdirilməsi strategiyası çərçivəsində səs keyfiyyətinin nəzərəcarpacaq dərəcədə artımını və səsini təmiz ötürülməsini təmin edən "HD-Voice" (High Definition Voice) xidmətinə təqdim edib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 6000-dən artıq baza stansiyası ilə 2 milyondan çox abunəçiyə yüksəkkeyfiyyətli xidmət göstərir.

"Nar" məhsul, xidmət, tarif və kampaniyaları barədə ətraflı məlumatı nar.az internet sahifəsindən öyrənmək olar.

Kisilər!!! Diqqət!!! Axırıncı sans!!!

Əgər sizə Azərbaycanda, xaricdə kömək edə bilməyiblərsə onda Dr Vaiz Səmədov sizə kömək edə bilər

- * Cinsi zəiflik
- * Cinsi marağın azalması
- * Vaxtıdan tez toxum ifrazatı
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları
- * Prostatitlər (vəzin böyüməsi)
- * Prostat vəzinin düyünlü adenoması
- * Sonsuzluq
- * Sidik aktların pozulmaları
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın pozulması və digər kişilərin şikayətləri.

Oğlan uşaqlarında və yeniyetmələrdə

- * Enurez saçlarının tökülməsi,
- * Sızanaqlar,
- * Cinsi orqanların inkişafdan geri qalması 8-10 yaşından sonra.

Doktor V.Səmədova saat 11:00-dan sonra, (050) 213-88-05 nömrəsi ilə əlaqə saxlamaq olar.

Həkimin TV çıxışlarını youtube.com və facebook.com-da izləyə bilərsiniz.

MÜSAVAT

Son səhifə

N 232 (6846) 8 noyabr 2017

Trampa əl işarəsi etdiyi üçün işdən qovuldu

ABŞ prezidenti Donald Trampın konvoyu keçdiyi zaman ona əl işarəsi edərək şəkli çəkilən qadın bu şəkli görə işdən qovulub. 28 oktyabrda Virciniyada çəkilən şəkli sosial mediada populyar olmuşdu. Şəkildəki velosipedli qadın olduğu deyilən Culi Braskman sözügedən ədəbsiz şəkli sosial mediada paylaşandan sonra Akima LLC'dəki iş yerindən qovulub. Şirkət BBC-nin açıqlama tələblərinə reaksiya vermədi. Briskman, ABŞ mediasına verdiyi açıqlamada deyib ki, çalışdığı şirkətin insan qaynaqları bölümünə şəkildəkinin özü olduğunu deyəndən bir gün sonra şirkət onunla görüş etmək istədiyini açıqlayıb.

İclasda Briskmana bildirilib ki, həmin şəkillər şirkətin sosial media siyasətinə uyğun olmadığı üçün sosial şəbəkədən silinməlidir. Amma Briskman bununla razılaşmayıb və şirkət rəhbərinə bildirib ki, bu şəkillər iş saati zamanı çəkilməyib və sosial media hesabında da şirkətdən bəhs edilməyib. Briskman işini itirməsinə baxmayaraq, etdiyindən peşmançılıq keçirmədiyini dedi: "Bəzi tərəflərdən baxanda indi hər zamankından daha yaxşıyam. Ölkəmizin gətirdiyi istiqamətə görə qəzəbliyəm, təəccüb içindəyəm. Bu da mənim öz etirazımı ifadə etmə fürsətim idi".

Qadının sellülitli varsa...

İngiltərə mətbuatının yazdığına görə, qadınların fiziki görünüşü ilə onun ağılı arasında olan əlaqə araşdırılıb. Araşdırma nəticəsində böyük ombaya malik olan və sellülitli qadınların digərləri ilə müqayisədə daha ağıllı olduğu üzə çıxıb. Alimlər bildirir ki, qadının ayaqlarında, qarnında və yanında daha çox piyin olması beyinə müsbət təsir göstərir. Bununla da onlar xüsusilə seksdə daha ağıllı olurlar.

Mütəxəssislər 95% qadında rast gəlinən sellülitə mənfi yanaşmanın düzgün olmadığı qənaətinədərlər: "Bu, problem kimi şişirdilib. Amma əslində sellülitin yaranması normal və təbii prosesdir. Sellülit

həmişə olub və heç kim onu obyektinə çevrilib. Sellülit böyük bir sənayeye işləməyə başlayıb.

Mütaliə edənlər etməyənlərdən daha çox yaşayırmış

Yale Universitetindən olan araşdırmaçılar yaş 50-dən artıq olan 3.655 nəfərə mütaliə vərdişi barədə soruşdu. Nəticələrə əsasən, respondentləri 3 qrupa ayırıblar: oxumayanlar, həftədə 3.5 saatdan az oxuyanlar və həftədə 3.5 saatdan çox oxuyanlar. Araşdırmaçılar hər 3 qrupu 12 il boyunca izlədi. Ən çox oxuyanlar yüksək gəlirə sahib olan qrupdakı kollec təhsilli qadınlar idi.

Araşdırma boyunca davamlı olaraq kitab oxuyan hər iki oxucu qrupundakıların oxumayanlardan daha uzun yaşadığı müşahidə edilib. Həftədə 3,5 saat oxuyanlar oxumayanlarla müqayisədə 23 ay artıq yaşayırdı. Araşdırmada "Cinsiyyət, sərvət, təhsil və ya səhhət" faktorlarından asılı olmayaraq, bütün oxuyan insanların ömrünün uzandığı açıqlandı.

Yolu təmir etmək üçün tualet kağızından istifadə etdilər

Amerikanın Kolorado ştatında ki, Littleton şəhərində yaşayan sakinlər yeni təmir üsulundan təcübləniblər. Belə ki, işçilər yolu tualet kağızı ilə örtüblər. Buna səbəb isə yolların həmin hissəsində hərəkətə məhdudiyət qoyulmasıdır. Bu günə qədər Littletonda 120-yə qədər küçəni bu üsulla təmir ediblər. Keçmişdə bu üsulu uğurla digər Amerika şəhərlərində də tətbiq ediblər. Bu ilin iyul ayında Volqoqradada 45 dərəcə istinin asfaltı necə örtməsi və bunun piyadaların gəzməsinə necə mane olması barədə video yayılmışdı. Videorolikin qəhrəmanları ərimiş asfaltda ayaqqabılarını itirir, ona görə də corabla yolu keçməyə çalışır, ya da bir-birinin belində asfaltı adlayırdılar.

QOÇ - Qonşu və ya qohumlarınızla, eləcə də həmkarlarınızla münasibətlərinizdə yeni və müsbət mərhələ başlayacaq. Ola bilsin səfərə də çıxasınız. Saat 17-dən sonra işgüzar əlaqələri dərinləşdirin.

BUĞA - Maliyyə problemlərinizin mövcudluğunu gören ulduzlar sizə kömək etmək istəyir. Lakin hansısa aktivlik göstərə bilmirsiniz. Gözütoz olun. Bu axşam bütün dəvətləri qəbul edin.

ƏKİZLƏR - Yaxşı olar ki, günortaya qədər mənzil şəraitində istirahət edəsiniz. Çünki həmin ərafədə hansısa uğur gözlənilir. Nəhərdən sonra işə istənilən sövdələşməni baş tutacaq.

XƏRÇƏNG - Mənfi enerjili Ay bürcünüzdə olduğundan ilk növbədə səhhətinizə fikir verin. Mübahisəli situasiyalardan qaçın. Bu gün daha çox yeni, işgüzar sövdələşmələrdə uğurlarınız mümkündür.

ŞİR - Düşərli ərafədir. Bəxtinizin gətirəcəyinə şübhəniz olmasın. Saat 15-18 arasında bütünlüklə sevgiyə həsr etməklə mənəvi rahatlıq tapacaqsınız. Amma səhhətinizi də qorumağınız.

QIZ - Təzadlı gündür. Hadisələrin inkişafı gah müsbət, gah da mənfi istiqamətə yön ala bilər. Özünüzü gərginliyə salmayın. Heç kimin şəxsi işlərinə qarışmayın. Münasibətlərdə ciddi olun.

TƏRƏZİ - Ötən öngünükdə icra edə bilmediyiniz planlara yenidən baxmağınız vacibdir. Əgər özünüzü qalmaqallardan qoruya bilsəniz, axşama doğru sürprizləriniz olacaq. Pul da gözlənilir.

ƏQRƏB - Bütün vaxtınızı ailə-sevgi münasibətlərinə həsr edin. Digər insanlarla münasibətləri məhdudlaşdırın. Əks təqdirdə, ovqatınız korlana bilər. Şəxsi büdcənizi artırmağa çalışın.

OXATAN - O qədər də səmərəli təqvim deyil. Bir tərəfdən səhhətinizlə bağlı xoşagəlməzliklər, digər tərəfdənsə münaqişələrə cəlb olunmağınız ovqatınıza mənfi təsir göstərə bilər.

OĞLAQ - Öz gücünüzə nə qədər arxayın olsanız da, həlledici məqamlarda etibarlı adamların məsləhətinə qulaq asın. Axşam görcəyiniz işlərin planını qurmaq istiqamətində sövdələşmələr aparın.

SÜTÖKƏN - Bu gün digər bürcələrdən fərqli olaraq sizin üçün olduqca maraqlı bir təqvim yaşanacaq. Ələlxüsus da saat 14-dən sonra sevindirici hadisələrin şahidi olacaqsınız. Ağır işlərə girişməyin.

BALIQLAR - Mövcud problemlərinizin həllində ətrafınızda olan etibarlı şəxslərin köməyindən yararlanın. İndiki halda təkbaşına qərar çıxarmaq zərərinizədir. Axşam yeniliklərin şahidi olacaqsınız.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

PKK-çı adı ilə təqaüdcü kişini soymaq istədilər

Türkiyənin Bursa şəhərində dələduzlar qəribə bir üsul tapıblar. 58 yaşlı, 2 uşaq atası Ahmet Tokere oğluna ev almaq istədiyini dələduz olduğunu bilmədiyi şəxslərin yanında deyib. Bununla da kişinin ev almaq üçün pulu olduğu qənaətinə gələn dələduzlar ona gizli nömrələrdən zəng edərək, bank hesabının PKK tərəfindən istifadə edildiyini, bu səbəbdən də həmin pulları onlara yollamalarını deyib: "Evinə basqın ola bilər, pulları bizə götür". Panikaya düşən təqaüdcü isə öz növbəsində avtobusa minib banka getməyə hazırlaşdı. Yolda həmsöhbət olduğu bir şəxs ona xəbərdarlıq edəndən sonra kişi gerçək vəziyyəti öyrəndi.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SƏBİROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100